

Univerzita Pardubice

Fakulta filozofická

# **Queer komunita v médiích**

Tereza Hamříková

Bakalářská práce

2012

## ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tereza Hamříková**  
Osobní číslo: **H09299**  
Studijní program: **B7105 Historické vědy**  
Studijní obor: **Historicko-literární studia**  
Název tématu: **Queer komunita v médiích**  
Zadávající katedra: **Katedra literární kultury a slavistiky**

### Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Úvod, jenž nás zavede do problematiky skládající se z biologických, genetických, endokrinních, psychologických a sociálních hypotéz o vzniku, vývoji, vlivu a percepcích tzv. Queer komunity. Obraz, který Queer komunita vytváří sama o sobě, jejich snahy a cíle, kterých chtějí dosáhnout (např. adopce, společenské smýšlení heterovětšiny o queer komunitě i menšině), následné důsledky jejich chování a snah v dnešní sociálně humanistické společnosti.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

ZIKMUND, Ladislav. Queer theory a dějiny umění. 2007. Dostupné z WWW:[http://q.gl.cz/hb-koutek/gayh\\_0.phtml](http://q.gl.cz/hb-koutek/gayh_0.phtml). ZIKMUND, Ladislav. Umělecká percepce queer identity. 2007. Dostupné z WWW:[http://q.gl.cz/obrazar/hom\\_viz-pop.phtml](http://q.gl.cz/obrazar/hom_viz-pop.phtml). TRAPOTA, Tomáš; VOJTĚCHOVÁ, Martina. Metody výzkumu médií. Portál, Praha, 2010. THOMPSON, John B. Média a modernita. Karolinum, Praha, 2004. JIRÁK, Jan. KÖPPLOVÁ, Barbara. Média a společnost. Portál, Praha, 2007. RAMONET, Ignácio. Tyranie médií. Mladá Fronta, Praha, 2003. FOUCALT, Michel. Dějiny sexuality. Hermann a synové, Praha, 1999. FAFEJTA, Martin. Úvod do sociologie pohlaví a sexuality. Nakladatelství Jana Piszckiewiczze, 2004. PETRBOK, Václav (ed.). Sex a tabu v české kultuře 19. století. Akademia, Praha, 1999. ZÁBRODSKÁ, Kateřina. Variace na gender. Akademia, Praha, 2009. Časopisy (tištěná a elektronická média): Gay times, Nora, Živel Queer, Amigo, Gay kontakt, Sociologický časopis, Reflex  
Elektronická média : [www.knihovnaonline.cz](http://www.knihovnaonline.cz); [www.queer-art.cz](http://www.queer-art.cz); [www.genderstudies.cz](http://www.genderstudies.cz)

Vedoucí bakalářské práce:

**Mgr. Jiří Studený, Ph.D.**

Katedra literární kultury a slavistiky

Datum zadání bakalářské práce: **30. dubna 2011**

Termín odevzdání bakalářské práce: **31. března 2012**



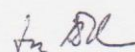
prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.

děkan



Univerzita Pardubice  
Fakulta filozofická  
532 10 Pardubice, Studentská 84

L.S.



PhDr. Ivo Říha, Ph.D.

vedoucí katedry

V Pardubicích dne 30. listopadu 2011

Bakalářská práce se zabývá současným a mediálně velmi frekventovaným tématem, medializace queer komunit. V úvodní části Vás seznámím s pojmem sociologie sexuality, a poté se zaměřím na konkrétní příčiny úspěšné queer emancipace z historického a sociologického hlediska. Pomocí semiotické analýzy budu rozebírat současný jediný televizní magazín Q.

#### KLÍČOVÁ SLOVA

Sociologie sexuality - historický a sociologický vývoj – medializace - žánrovost mediálních prostředků.

## ABSTRACT

Bachelor work is dealing with frequented subject of queer promotion in the media. The first part is explaining what sociology of sexuality is. Then I focus to specific cases of successful emancipation of queer communities. In the last part I try to analyze magazine Q, which is the only one of this type in our country.

## KEY WORDS

Sociology of sexuality - historical and sociological development – promotion in the media – genre media resources.

## PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako Školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

Ve Dvoře Králové nad Labem, 5. března 2012.

Tereza Hamříková

Na tomto místě patří mé poděkování zejména vedoucímu bakalářské práce, panu Mgr. Jiřímu Studenému Ph.D., který mou práci obohatil odbornými komentáři i inspiračními zdroji.

## OBSAH

I. Úvod .....	1
II. Úvodní konstrukty .....	3
2.1 Sexualita .....	3
2.2 Gender .....	4
2.3 Heterosexuality .....	6
2.4 Bisexualita .....	7
2.5 Homosexuality .....	8
2.6 Transsexualita .....	9
2.7 Intersexualita .....	11
2.8 Queer .....	12
2.9 Menšina versus komunita .....	12
2.10 LGBTI Komunita .....	12
III. Homosexuality v historii .....	13
3.1 Teorie vzniku homosexuality .....	13
3.2 Homosexuální historie na našem území .....	14
IV. Registrované partnerství .....	16
4.1 Registrované partnerství .....	16
4.2 Registrované partnerství a děti .....	18
4.3 Historický a sociologický pohled na homosexuální rodičovství .....	18
4.4 Rodiče lesby .....	20
4.5 Rodiče gayové .....	21
4.6 Rodiče transsexuálové .....	21
V. Mediální rovina .....	22
5.1 Podstata medializace .....	22
5.1.1 Vznik mediálních hnutí .....	24
5.1.2 Cyberspace .....	31



5.1.3	Rozvoj genderového diskurzu v české společnosti.....	33
5.1.4	Filmový festival Mezipatra.....	33
5.1.5	Homosexualita v rozhlase.....	34
5.1.6	Česká televize .....	35
VI.	Sémiotická analýza pořadu Q.....	39
6.1	Metoda sémiotické analýzy .....	39
6.2	Magazín Q sémiotické analýze .....	41
6.2.1	Historie magazínu Q .....	41
6.2.2	Hypotézy .....	41
6.2.3	Cílová skupina.....	42
6.2.4	Žánrovost .....	42
6.2.5	Charakter magazínu .....	43
6.2.6	Jazyk pořadu.....	44
6.2.7	Struktura pořadu .....	44
6.2.8	Potenciály změn.....	47
6.2.8.1	Význam pro queer komunitu .....	47
6.2.8.2	Význam pro heterovětšinu .....	48
VII.	Závěr .....	49
VIII.	Resumé .....	51
X.	Použité zdroje .....	52
XI.	Příloha č. 1, .....	57
XII.	Příloha č. 2, .....	61

## I. Úvod

Bez boje není pokroku.  
Ti, kteří chtějí svobodu,  
a bojí se přitom za ni postavit,  
jako by chtěli sklízet,  
aniž by zaseli.  
Chtějí déšť bez blesků a hromu.  
Chtějí moře bez hukotu  
nedozírných vod...  
Mocní neustoupí,  
pokud to po nich nebudete chtít.  
Tak tomu nikdy nebylo a ani nebude.

Frederick Douglass <sup>1</sup>

A nyní se ocitáme v době, kdy se lidé bouří. Bouří se ve velkém, což vidíme například na situaci v arabských zemích, kde lidé bojují za své svobody, už se nechtějí nechat utiskovat diktaturami, náboženstvími či starými a dnes již nesmyslnými tradicemi. <sup>2</sup>

Česká republika je v takových bojích opožděna a utlumena díky komunistickému režimu, který vládl na našem území více než čtyřicet let. Cílevědomou a bojovou výjimkou se stala homosexuální menšina, dnes oficiálně zvaná queer komunita, která započala své snahy o zrovnoprávnění již po roce 1990. Bez společenské opory a mediálních prostředků byla situace komplikovaná, neboť většina témat homomenšiny byla pro heterovětšinu tabuizována. O velký pokrok se zasloužilo zejména sdružení organizací SOHO, v čele s ředitelem Jiřím Hromadou. SOHO dosáhlo mnoha úspěchů, a připravili prostor dnešnímu boji proti genderovým stereotypům. Snahy byly završeny uzákoněním registrovaného partnerství v roce 2006. V současné době

---

<sup>1</sup> FEINBERG, Leslie. *Pohlavní Štvanci*. G plus G nakladatelství, 2000. ISBN 80-86103-32-3. Str. 76.

<sup>2</sup> Q. *Rekapitulace 2011*. Česká televize 17. 1. 2012. [cit. 2012-11-03] Dostupné z WWW: <<https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10121061347-q/212562210900001/>>

je nejvýraznějším cílem, kterého chce queer komunita dosáhnout, adopce dětí homosexuály, která doposud není legislativně podpořena. Ve své práci se také zaměřím na problém adopce z historického a sociologického úhlu pohledu. K postupnému naplňování dalších záměrů queer komunity již výrazně přispěla média, zejména Česká televize, která vysílá filmy s homosexuální tematikou či pořady, kde se zabývá z odborného hlediska homosexuálními problémy. Poskytuje autentické rozhovory s homomenšinou a tak napomáhá detabuizovat konkrétní témata týkající se života této menšiny.

V současné době je nejvýraznějším a nejvýznamnějším mediálním prostředkem televizní magazín Q (queer), který *„je určen všem, kteří chtějí mluvit o sexualitě otevřeně, kteří touží poodhalovat tabu i předsudky v mezilidských vztazích“*.<sup>3</sup> Magazín nás seznamuje s queer subkulturou, životním stylem queer, kteří se snaží bojovat nejen za své vlastní svobody, ale i svobody lidí, kteří jsou jakýmkoliv způsobem odlišní. Na prostředky, kterých tvůrci pořadu využívají, se zaměřím v sémiotické analýze magazínu Q.

Stěžejním cílem mé práce je tedy seznámit vás s pojmem sociologie sexualit, rozebrat konkrétní příčiny, které měly vliv na úspěšnou queer akceptaci. Nejprve se zaměřím na úspěchy, kterých bylo dosaženo bez mediální opory a poté zobrazím zásadní posuny, ke kterým došlo především díky využívání masmediálních prostředků. Situaci zobrazím jak z úhlu pohledu samotných queer, tak i z pohledu heterovětšiny. Budu se snažit o detabuizování témat i detailních zakoutí života homomenšiny. V závěru přiblížím některé problémy v souvislosti s lidskou odlišností, které jsou aktuální v české společnosti.

---

<sup>3</sup> Co je Q? [online] 2012 [cit. 2012-04-03] Dostupné z WWW: <<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10121061347-q/1885-co-je-q/>>

## II. Úvodní konstrukty

### 2.1 Sexualita

Sexualita jako pojem nebyl téměř do 19. století veřejně znám, zmapován. Jak tvrdí novodobí historici, jednalo se o tzv. „tajemnou pevninu.“<sup>4</sup> Filozofka Donna Haraway popisuje sexualitu 19. století termínem „spermatická ekonomie“, kdy je sexualita podmíněna ekonomickými faktory efektivnosti a hospodárnosti, kde se nesmí ničím plýtvat, vše musí být investováno, tedy i sperma musí doputovat k vajíčku a oplodnit ho.<sup>5</sup> Pro buržoazii byla sexualita plýtváním energií, striktně dodržovali příkázání, tedy nesmilnit a nežádat manželku bližního svého, zakládali si na ctnostném morálním chování. Jediné sexuální chování bez postihu, jež nebylo označované necudností, bylo to, které vedlo k reprodukční schopnosti v manželství.<sup>6</sup> Avšak nemajetné venkovské vrstvy nebyly takto zdogmatizovány, jejich příslušníci sice s morálními požadavky obeznámeni byli, ale dodržovali je jen v omezené míře. Oddávali se velmi snadno svým touhám, a navíc měli vzor v každodenním pozorování sexuálního pudu u rozmnožujících se zvířat.<sup>7</sup> Až na přelomu 19. – 20. století dochází k vnímání pohlavního aktu jako něčeho přirozeného, jako projevu tělesnosti člověka, která má však být vždy kontrolována rozumem. Tělesná stránka je považována za nižší, ale nutnou pro zachování duševního zdraví. Milena Lenderová vysvětluje, že pokud se jedná o sexualitu, byla to právě církev, která stanovila velmi přísné hranice pro to, co je v sexualitě dovoleno, tudíž normální, a co je zakázáno, tedy nenormální, proti

---

<sup>4</sup> PETRBOK, Václav (ed.). *Sex a tabu v české kultuře 19. století. Kapitola Sex a tabu.* MACURA, Vladimír.. Academia, Nakladatelství AV ČR, vydání 1. , 1999. ISBN 80-200-0685-0. Str. 10.

<sup>5</sup> Přeložil a odborně okomentoval Martin Fafejta. FAFEJTA, Martin. *Úvod do sociologie pohlaví a sexuality.* Nakladatelství Jan Pizskiewicz 2004. Věrovany. ISBN 80-86768-06-6. Str. 110.

<sup>6</sup> DENZLER, Georg. *Zakázaná slast. Dva tisíce let Křesťanské sexuální morálky.* Centrum pro studium demokracie a kultury, Brno, 1999. ISBN 80-85959-48-8. Str. 27.

<sup>7</sup> LENDEROVÁ, Milena; JIRÁNEK, Tomáš; MACKOVÁ, Marie. *Z dějin české každodennosti.* Univerzita Karlova v Praze, Nakladatelství Karolinum. 2011. ISBN 978-80-246-1683-4. Str. 161.

přírodě. A nenormální byla homosexualita. <sup>8</sup> Významným oponentem výše uvedených myšlenkových proudů se stal Michel Foucault, který podobné teze o sexualitě odmítá a tvrdí, že doklady z devatenáctého století ukazují nikoli na zákaz hovořit o sexualitě, nýbrž na pozoruhodné rozšíření diskursu o sexualitě. My se tedy musíme ptát, co byla a je sexualita.

Podstatný rys Foucaultových argumentů spočívá v tom, že sexualita není přirozený rys nebo skutečnost lidského života, ale vykonstruovaná zkušenostní kategorie, která má historický, sociální a kulturní původ, spíše než původ biologický. <sup>9</sup>

Martin Fafejta podobný výrok zpřesňuje a říká, že: „*Schopnost sexuálně se vzrušit je biologické povahy, skutečnost, kdy a proč se vzruším, je ovlivněna sociálně.*“ <sup>10</sup>

Čili vznik dogmatických negativních přístupů k jiným než heterosexuálním orientacím, náleží zejména katolické církvi. Katolická církev tyto názory silně propagovala, což bylo umocněno nemožností biologického i psychologického výzkumu, který by tato dogmata mohl vyvrátit. Obecně známou a platnou tezí je fakt, že co je nepochopitelné, tajemné, budí v lidech strach a touhy nějakým způsobem tyto záležitosti omezovat, nedovolit jim dýchat.

## 2.2 Gender

Postmoderní termín gender se zabývá lidskými rody ze sociokulturního hlediska, tedy kategoriemi, jež jsou historicky podmíněny. Vývoj historických kategorií nám poskytne odpovědi na některé současné sociální konstrukce. Zjednodušeně řečeno se dá pojem gender nazvat sociálním konstruktem pohlaví. <sup>11</sup> Z mužských a ženských genderů plyne očekávání, jakási sociální povinnost splnit jej. Tento dogmatismus je proměnlivý a závislý na vývoji společnosti v mnoha faktorech, kulturních, politických i sociálních. Například žena jako reprodukční objekt je určena k těhotenství a pokračování rodu, když se tak nestane, je to považováno za víceméně zvláštní, že se žena

---

<sup>8</sup> PETRBOK, Václav (ed.). *Sex a tabu v české kultuře 19. století*. LENDEROVÁ, Milena. *Zpovědní zrcadla jako pramen k sexualitě druhé poloviny 19. století*. Academia, Nakladatelství AV ČR, vydání 1. , 1999. ISBN 80-200-0685-0. Str. 95.

<sup>9</sup> SPARGO, Tamsin. *Foucault a teorie podivného*. První vydání. Praha: Triton. ISBN 80-7254-210-9. Str. 17.

<sup>10</sup> FAFEJTA, Martin. *Úvod do sociologie pohlaví a sexuality*. Nakladatelství Jan Piszkiwicz 2004. Věrovany. ISBN 80-86768-06-6. Str. 96.

<sup>11</sup> Tamtéž, str. 29.

připravuje o jednu ze základních funkcí života. Žena tedy vědomě porušuje svou genderovou roli. Na genderu je ze sociologického hlediska důležité, že je možno ho do jisté míry změnit, poupravit.

Ovšem rozhodně to není krátkodobou záležitostí. V oblasti sociologie sexualit je podstatné, že: „Neschopnost představit si více pohlaví je důkazem toho, že neexistují. Velmi často je víra v převládající sociální konstrukce chápána jako důkaz toho, že věci nemohou být, a tedy ani nejsou jinak.“<sup>12</sup> Základem těchto sociálních dogmat je víra, že člověk je zasazen do jedné ze dvou genderových rolí, jejichž změna se ukazuje jako problematická již od počátku. Jakým způsobem máme například vychovávat osoby s jinou než heterosexuální orientací, jejichž preference v raném dětství nám v současné době není známa?<sup>13</sup> K čemu by vedla takto výrazná diferenciací výchovy osob? Na tuto otázku reagovala psycholožka Sandra Bem, jež podotýká: „Pokud bychom se o něco takového pokusili, okolí to nepřijme, není na to připraveno a není schopno to pochopit.“<sup>14</sup> Nicméně snahy o výchovu mimo genderový rámec jsou prozatím tabu, avšak Kateřina Zábrodská popisuje tzv. diskurz individualismu, kde jsou ženy a muži reprezentováni jako svobodné bytosti, které již nemusejí naplňovat tradiční genderové role, ale mohou se přesunout do oblasti genderové neurčitosti a volnosti, v níž jsou definováni pouze svou vlastní individualitou.<sup>15</sup>

---

<sup>12</sup> FAFEJTA, Martin. *Úvod do sociologie pohlaví a sexuality*. Nakladatelství Jan Piszkiwicz 2004. Věrovany. ISBN 80-86768-06-6. Str. 40.

<sup>13</sup> S tím je samozřejmě spojena otázka, zda-li se taková informace vytváří již v dětství (tudíž zda-li je genetického původu), a i kdyby ano, bude - li nám bude vůbec dostupná.

<sup>14</sup> FAFEJTA, Martin. *Úvod do sociologie pohlaví a sexuality*. Nakladatelství Jan Piszkiwicz 2004. Věrovany. ISBN 80-86768-06-6. Str. 40.

<sup>15</sup> ZÁBRODSKÁ, Kateřina. *Variace na gender*. Academia, Praha. 2009. ISBN 978-80-200-1752-9. Str. 153.

## 2.3 Heterosexuality

Označujeme tak sexuální a vztahovou preferenci opačného pohlaví. Otázka heterosexuality je však mnohem rozsáhlejší než by se zdálo. „*Heterosexualismus je jednou z dominantních institucí naší společnosti.*“<sup>16</sup> Pokud budeme tedy chtít objasňovat sexuální kategorie, budeme se muset ohlédnout zpět do historie, konkrétně na příčiny a důvody vedoucí k chápání sexuality, neboť teprve z nich se můžeme snažit o pochopení a pojetí dnešních sexuálních identit.

Heterolásku lze naivně označit jedním z relevantních smyslů světa. Heterosexuality obsahuje reprodukční schopnost, jež je brána jako jeden z cílů společnosti, čímž vyvstává nárok, že je správná, aneb primárním smyslem cesty je radikálně cíl. Z genderového hlediska tedy vyvstává otázka, jak bude společnost akceptovat občany, kteří nemají tento cíl?

Zdůrazňuje se, že registrované partnerství nemůže být ekvivalentem pro heterosexuální svazek. Na straně druhé se spekulativním tématem i v homosexuálních vztazích stává rozdělení mužské a ženské role. Heterosexuálním svazkem jsou podmíněny některé sociální normy, které se hůře definují v homosexuálním soužití (například rozdělení domácích prací, což je viditelné i v úvodní znělce magazínu Q, kde dva homosexuální muži žehlí v natáčkách, Q tedy obsahuje obrazy, s nimiž není společnost ztotožněna. Dále třeba výběr mužské a ženské role při klasickém tanci, kde se však nejedná o vyrovnání heterosexuálnímu páru, nýbrž rozdělení genderové role z hlediska vedoucí pozice jednoho z partnerů).

Dříve bylo tato selekce naprosto obvyklou záležitostí, manželka byla ženou v domácnosti a muž byl dominantní osobou, jež obstarává většinu materiálních potřeb rodiny. Nicméně se silící rovnoprávností mužů a žen, klesá nutnost oddělení mužských činností od ženských. Jestliže se rozhlédneme kolem sebe, zjistíme, že tento druh genderových rolí už dávno neplatí. Dříve silně emancipované ženy už jsou dnes vnímány jako plnohodnotné manželky, které se umí a chtějí starat i jinak, než přichystáním potrawy pro svou rodinu.

---

<sup>16</sup> FAFEJTA, Martin. *Úvod do sociologie pohlaví a sexuality*. Nakladatelství Jan Piszkiwicz 2004. Věrovany. IBSN 80-86768-06-6. Str. 76.

## 2.4 Bisexualita

Tento termín označuje jedince, jenž je emocionálně i sexuálně přitahován oběma pohlaví. Podle nemnohých dostupných výzkumů se zdá, že bisexualita je podstatně častější u žen, bohužel je však stále nejasně formulovanou záležitostí.<sup>17</sup>

Dále je pak obvykle přechodnou vývojovou fází před příklonem k jedné ze dvou sexuálních orientací. I psychoanalytik Sigmund Freud tvrdí, že každý člověk má vrozené vlohy mužské i ženské, a po přijetí příslušného sexuálního chování dojde k vnitřnímu konfliktu, tedy určité dispozice k bisexualitě má asi většina z nás. Zcela nezaujatě se dá říci, že existují homosexuální bisexuálové a heterosexuální bisexuálové.

*„Faktem je, že k popírání existence bisexuálně orientovaných lidí přispěli do značné míry někteří aktivisté gay a lesbických organizací, kteří považovali všechny bisexuální lidi za produkt systému útlaku homosexuálních lidí.“*<sup>18</sup> Pro bisexualitu dnešní doby není nutné ji zákonem jakkoliv omezovat, jde spíše o sociopsychologický parametr našich partnerských vztahů, jehož řešení není v kompetenci ostatní společnosti, zejména z hlediska toho, že bisexuálové jsou často v oboupohlavním partnerském svazku, mají děti, a své diferenční tužby ukájejí pouze fyzicky. Když se poohlédneme v populaci po této menšině, zjistíme, že bisexuálové nejčastěji fungují na principu „trvalých“ vztahů s opačným pohlavím, nicméně neodolají pokušení sexuálních praktik s pohlavím stejným. Opět to přináší spoustu komplikací a trvalý partner, nejčastěji heterosexuál, se i přes snahu tolerovat milenku neubrání podrobit partnera nucenému výběru mezi ním a objektem sexuálních tužeb. Opět zde vyvstává problém nevěry partnerů. Jeden většinou není schopen trvale přijmout fakt, že jeho protějšek trpí odlišnou sexuální preferencí. Často se neubrání myšlenkám, že právě on sám není schopen partnera uspokojit takovým způsobem, aby nehledal další ukojení jinde.

Bisexualita jako taková se stávala již v minulosti spíše „modní záležitostí.“ Bylo tomu tak zejména v Anglii v 70. letech, v letech tzv. „sexuální svobody“, avšak šlo

---

<sup>17</sup>Pracovní skupina pro otázky sexuálních menšin ministryně pro lidská práva a národnostní menšiny Džamily Stehlíkové. *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR*. Praha: Úřad vlády ČR, 2007. ISBN 978-80-87041-33-8. Str. 8. Dostupné z WWW:< [http://www.poradna-prava.cz/folder05/analyza\\_final.pdf](http://www.poradna-prava.cz/folder05/analyza_final.pdf)>

<sup>18</sup> WITT, L. a kol. *Out in All Directions: Almanac f Gay and Lesbian America*. New York, Warner Books. 1995. ISBN 9780446518222. Str. 404-405.



spíše o celkové uvolnění individualit, o rozlet zdogmatizovaných sociálních vrstev, další neorganizované hnutí lidských svobod.

„*Meaning is not in things but in between them*“, tudíž „význam není ve věcech, ale v tom, co se za nimi skrývá“, jak se praví ve filmu Todda Haynese, Sametová extáze. Dále jeden z hlavních hrdinů podotýká, „že pokud se označujete za bisexuála, budete se muset jako bisexuál i milovat, a toho většina z těch dětí není schopna.“<sup>19</sup>

S tímto se potýká i dnešní doba, kde je součástí životního stylu velká experimentace spojená se sexualitou. Hranice možností se posunuly, a tak lidé chtějí prostě a jednoduše zkoušet. Samotní aktéři se ovšem v takovém případě vystavují riziku, že nebudou schopni přesně určit, zda se jednalo o pouhý exces, nebo o projev odlišné sexuální preference.

## 2.5 Homosexualita

Označujeme tak emocionální a sexuální preferenci stejného pohlaví. Homosexualita je dualistická partnerka heterosexuality. Samotný pojem „homosexuál“ vznikl až na konci 19. století. Jestliže objekt homosexuálních tužeb je se svou preferencí stejného pohlaví naprosto srovnán, jedná se o *egosyntonní homosexualitu*. Pokud je však vnitřně objektem odmítána, je řeč o *egodystonní homosexualitě*. O homosexualitě se mluví také jako o homoerotickém zaměření.<sup>20</sup>

Samotné zjištění homosexuality není věcí samozřejmou, jde o komplikovanější proces. Jedna se o takzvaný „*coming out*“, neboli „vyjítí na povrch.“ Samotný „*coming out*“ je dlouhodobou záležitostí a dělí se na vnější a vnitřní. Vnitřní „*coming out*“ je osobní smíření s homosexuálním zaměřením, samotné přiznání a přijetí vlastní osoby. Vnější „*coming out*“ je seznámení okolí s tímto faktem, pravdou týkající se dotyčné osoby.

Mužský homosexuál se označuje jako gay. „*Hovorové označení homosexuálů bylo hojně užíváno v hnutí za zrovnoprávnění v šedesátých letech minulého století. Tehdy se vykládalo jako zkratka "Good As You", které znamená "Dobrý jako ty". Ve skutečnosti je jeho význam mnohem starší a objevuje se již před rokem 1920. Po-*

<sup>19</sup> Velvet goldmine [film]. Directed by Todd Haynes. UK, USA: Miramax films, 1998.

<sup>20</sup> PROCHÁZKA, Ivo. *Coming out, průvodce obdobím nejistoty, kdy kluci a holky hledají sami sebe*. Brno: STUD Brno; 2002.

chází pravděpodobně ze slova "geycat" nebo "gaycat", což byli mladí trampové, kteří se vyskytovali ve společnosti starších trampů a zálesáků, mezi nimiž byli častější homosexuální vztahy.“<sup>21</sup>

Ženský homosexuál se označuje jako lesba. Ovšem ve společnosti existuje rozdíl ve vnímání mužské a ženské homosexuality. Neboť muž gay, je onen promiskuitní samec, který je pro společnost nebezpečný, ten, který je vzorem sexuálně perverzního chování a rozsévání semene, ten, u kterého je tato odlišná orientace viditelná a překážející. Tyto společenské předsudky, stereotypy, evidentně vyplývají z obecného postavení mužů a žen. Muž jako sexuální subjekt, k němuž patří neřízená sexualita, a žena, jako sexuální objekt, který slouží pouze k ukojení mužských tužeb, ale samotný nemá fyziologické pudy a touhy. Pro ženu byla sexualita nástrojem, jak dostat svým manželským povinností, ale dnes je pro ženu sexualita nástrojem, díky němuž může manipulovat s muži, z čehož vyplývají různé sociální výhody. Ovšem pro muže byla a je sexualita cílem.<sup>22</sup> Tudíž ženy, posuzované jako stvoření, která de facto nemají sexualitu, jsou obecně tolerovanější; pohled na dvě ženy v páru není pro většinu společnosti tak odpudivý, jako pohled na dva „přihřáté kluky“.

## 2.6 Transsexualita

Lidé, jež odmítají pohlaví, se kterým se narodili a chtějí změnit svou anatomii. Své pohlaví znejasňují, nebo přímo volí pohlaví opačné. Tyto lidi označujeme termínem „transgender“.<sup>23</sup>

Mezi transgendery například patří:<sup>24</sup>

- Cross – dresseři-transvestité (ti, kteří se oblékají jako opačný gender)
- Transsexuálové – ti, co se cítí být opačným pohlavím.

<sup>21</sup> OSEL; *Objective Sourcee E- Learning*. [online]. 16. 12. 2011. [cit. 2011-16-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.osel.cz/index.php?obsah=36>>.

<sup>22</sup> FAFEJTA, Martin. *Úvod do sociologie pohlaví a sexuality*. Nakladatelství Jan Piszkiwicz 2004. Věrovany. ISBN 80-86768-06-6. Str. 130.

<sup>23</sup> FAFEJTA, Martin. *Úvod do sociologie pohlaví a sexuality*. Nakladatelství Jan Piszkiwicz 2004. Věrovany. ISBN 80-86768-06-6. Str. 49.

<sup>24</sup> BLUNDELL, Sue. *Women in Ancient Greece*. Harvard University Press, Cambridge, MA 1999. ISBN 978-0674954731. Str. 106.

- Bigenderi – ti, kteří žijí v opačném genderu, aniž volí operaci na změnu pohlaví, někteří z nich žijí střídavě v obou genderech.
- Maskulinní ženy a feminní muži, kteří se tento fakt nesnaží zakrývat – například vousaté ženy, které se odmítají holit, nebo muži s ženskou postavou.
- Gender – blenderi – ti, kteří kombinují gendrové znaky obou pohlaví, takže nepůsobí ani mužsky, ani žensky.
- Androgynové, kteří působí mužsky i žensky zároveň.

V rámci České republiky nás však budou nejvíce zajímat transsexuálové. Ti se dále dělí na MtF = male-to-female (z muže na ženu) a FtM = female-to-male (z ženy na muže). Jsou to však osoby méně rozpoznatelné, neboť u nich převládá heterosexuální orientace a jejich adaptace v manželství je víceméně úspěšná, což je úžasná krycí taktika. Uvádí se, že transsexuálních lidí je v populaci okolo jedné desetiny promile, což by v ČR odpovídalo zhruba jednomu tisíci osob.<sup>25</sup>

Jedna ze sociologických definic počítá mezi transgendery všechny, co „*nějakým způsobem nesplňují očekávání, která daná společnost spojuje s jejich biologických pohlavím*“.<sup>26</sup>

Ke konkrétní situaci se dostaneme pomocí Leslie Feinberg, která popisuje, situaci v ČR: V České republice žije odhadem asi 30 000 lidí, které lze do té či oné míry považovat za transgendery, přičemž jen asi tisícovka z nich touží po trvalé a úplné změně pohlaví. Jejich problémy se zabývá 6 středisek v České republice, převážná většina transsexuálů se soustřeďuje na ordinace v Praze a Brně.

Postup: člověk starší 18 let, který cítí, že se jeho pohlavní identitou není něco v pořádku, se přihlásí na sexuologii, kam musí nejméně rok docházet na psychoterapii, během níž se má potvrdit diagnóza transsexuality neboli F- 64. Po této době a potvrzení diagnózy druhým odborníkem přichází možnost zahájit hormonální léčbu. Následuje pozvolný přechod do opačné pohlavní role, aby si transsexuál mohl ještě před operativní změnou nanečisto vyzkoušet, jak na jeho proměnu bude reagovat

---

<sup>25</sup> Pracovní skupina pro otázky sexuálních menšin ministryně pro lidská práva a národnostní menšiny Džamily Stehlíkové. *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR*. Praha: Úřad vlády ČR, 2007. ISBN 978-80-87041-33-8. Str. 11-12. Dostupné z WWW:< [http://www.poradna-prava.cz/folder05/analyza\\_final.pdf](http://www.poradna-prava.cz/folder05/analyza_final.pdf)>

<sup>26</sup>VODÁKOVÁ, Alena; VODÁKOVÁ, Olga. (eds): *Rod ženský*. Slon, Praha 2003. ISBN 80-86429-18-0. Str. 233.

okolí. Pokud je vše v pořádku, po dalším roce lékařská komise vydá souhlas s chirurgickým zákrokem, po němž dotyčného čeká jen změna dokladů včetně rodného listu, a vysněný život může začít. Ovšem realita je jiná. V praxi totiž velmi často transsexuálové nesplňují představy sexuologů o tom, jak by měl správný transsexuál vypadat, a tak se jejich poměrně složitá životní cesta ještě více komplikuje. Z hlediska sexuologů jsou proti schválení operativní změny pohlaví tři hlavní argumenty: duševní porucha, trestní rejstřík a rodičovství. Sexuologové se staví do role sociálních inženýrů a rozhodují svévolně o lidských osudech.<sup>27</sup>

Transsexuálové se označují též jako translidé, a to z důvodu, že pojem „transsexuální“, svádí okolí k smýšlení, že jde o sex, tedy pohlaví, ale tato odlišnost není pouze záležitostí týkající se sexuálních preferencí, nýbrž identity.<sup>28</sup>

Poslední otázkou je sexuální orientace transgenera. Pro různé variace transsexuální orientace zatím není terminologie, ovšem výběr probíhá mezi heterosexuálové a homosexualitou.

## 2.7 Intersexualita

Pojem, který je často pro většinu populace nepředstavitelný. „Pojem, jímž se označuje jedinec, u nějž není jisté, je-li mužského, nebo ženského pohlaví.“<sup>29</sup> Biologicky vysvětleno: „Pokud genetická, hormonální a anatomická úroveň nejsou ve vzájemné shodě, mluvíme o intersexualitě, tedy mezipohlavnosti.“<sup>30</sup> Dále nás informuje o tom, že v americké populaci jsou dle průzkumů Anne Fausto-Sterling necelá dvě procenta intersexuálů, avšak pro Českou republiku nejsou číselné údaje k dispozici. Jedinec jako takový netrpí zdravotními problémy, a to že není například ženou, zjistí až tehdy, jestliže se nedostavuje menstruační cyklus. Pokud je sexuální identita v pořádku, nemusí si jedinec svou intersexualitu uvědomovat, ovšem pak je tomu tak

---

<sup>27</sup>FEINBERG, Leslie. *Pohlavní štvanci*. Nakladatelství G plus G, Knižní klub, Praha 2000. ISBN 80-86103-32-3. Str. 356.

<sup>28</sup>HOFÍREK, Štěpán. *Životní situace transsexuálních lidí v České republice*. Brno, 2006. Bakalářská práce. Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity, Katedra sociální politiky a sociální práce. Vedoucí bakalářské práce Pavel Navrátil. Str. 13.

<sup>29</sup>FAFEJTA, Martin. *Úvod do sociologie pohlaví a sexuality*. Nakladatelství Jan Pizskiewicz 2004. Věrovany. ISBN 80-86768-06-6. Str. 39.

<sup>30</sup>Tamtéž, str. 39.

do chvíle, kdy například jako muž zjistíte ženskou reprodukční schopnost. Dříve byli tito jedinci označováni jako hermafroditi.

Už jen samotný zákrok na opravu intersexuality, přispívá k udržení sociální konstrukce, podle které existují buďto muži, nebo ženy. <sup>31</sup> Zákrok ovšem vede k možným problémům v budoucnu, rodiče se musí závazně rozhodnout, jakého pohlaví bude jejich potomek, a doufat, že jeho sexuální identita a preference bude v souladu s fyzickým vzhledem a biologickou podstatou. A právě intersexuální lidé narušují naši představu o přirozené existenci pouze dvou pohlaví.

## 2.8 Queer

Ačkoli adjektivum „queer“ původně označovalo zvláštní nebo podivínské chování, queer je definováno především jako protiklad k normálnímu. Jeho slangový rozměr je v českém jazyce těžko zachytitelný; snad nejvíce se mu blíží termín „tep-loušský“. <sup>32</sup> Queer v dnešní době zastřešuje různé lidi, kteří se chtějí odpoutat od kategorií a identit a snaží se přijmout sexualitu, která je proměnlivá a bez hranic.

## 2.9 Menšina versus komunita

Menšinou neboli minoritou rozumíme menší částí celku. V našem případě je menšinou každý člověk, který je jiný než heterosexuální orientace. Ovšem členem komunity je jen ten, kdo jakýmkoliv veřejným způsobem zastává zájmy a práva této menšiny.

## 2.10 LGBTI Komunita

Komunita, jíž tvoří lesby, gayové, bisexuálové, transsexuálové a intersexuálové. LGBTI je souhrnný název pro skupinu, která je tvořena osobami s odlišnou menšino-

---

<sup>31</sup> Tamtéž, str. 39.

<sup>32</sup> SPARGO, Tamsin. *Foucault a teorie podivného*. První vydání. Praha:Triton. 2001. IBSN 80- 7254-210-9. Str. 13.

vou sexuální preferencí, nicméně jejich konkrétní cíle se liší a z individuálního hlediska jsou i mezi těmito zástupci velké rozdíly. Členové komunity tvoří svou tzv. subkulturu. „Pro lesbickou a gay komunitu v České republice je v současnosti celkově typická malá organizovanost a velké rozdíly mezi jednotlivými generacemi a regiony. Aktivisté a aktivistky jsou ovšem ochotni se spojit, jestliže se jedná o výrazný společný zájem jako např. zákon o registrovaném partnerství“.<sup>33</sup>

### III. Homosexualita v historii

#### 3.1 Teorie vzniku homosexuality

Dříve byla homosexualita nahlížena jako nemoc, která nebyla geneticky podmíněna. Údajný vznik se připočítával faktorům působícím v raném dětství. Gerard J. M. van der Aardweg ve své knize, „Terapie homosexuality, s podtitulem Rádce pro postižené a poradce“, poukazuje, že ke vzniku homosexuality vede absence mužského (otcovského) vzoru (otec může být i fyzicky přítomen, ale jeho role nesmí být potlačena příliš dominantní matkou), dítě je příliš fixováno na matku, která je rozmazluje, bere do ženské společnosti a potomek tedy nemá možnost setkat se s maskulinitami a jejich činnostmi.<sup>34</sup> Autor dále předkládá několik řešení vedoucí k léčbě homosexuality. Tvrdí, že „Muži a ženy nejsou jen tělesně odlišní, jsou i psychicky odlišně stvořeni, protože jsou stvořeni jeden pro druhého. Z toho plyne: Sexualita, která nemůže dospět k cíli pohlavního spojení, je nutné neplnohodnotná. Je to funkční porucha.“<sup>35</sup> Sigmund Freud označuje homosexualitu za psychický infantilismus. Dnešní snahy o objasnění příčin se víceméně obrací ke kompilaci více faktorů. Nutno dodat, že

---

<sup>33</sup> Pracovní skupina pro otázky sexuálních menšin ministryně pro lidská práva a národnostní menšiny Džamily Stehlíkové. *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR*. Praha: Úřad vlády ČR, 2007. ISBN 978-80-87041-33-8. Str. 8. Dostupné z WWW: < [http://www.poradna-prava.cz/folder05/analyza\\_final.pdf](http://www.poradna-prava.cz/folder05/analyza_final.pdf) >

<sup>34</sup> VAN DEN AARDWEG, Gerard J. M. *Terapie homosexuality*. První vydání. Nakladatelství Iguatius Press, Hnutí Pro život ČR. 2003. ISBN 80-239-1403-0. Str. 26.

<sup>35</sup> Tamtéž, str. 12.

i přes úctyhodné pokroky se jedná o nepotvrzené, hypotetické závěry, které se budou čím dál více variovat. Věda se přiklání k vlivu na plod již v prenatální nitroděložní fázi. Pro plnohodnotný vývoj plodu je podstatná hormonální vyváženost a stabilní psychická stránka. Nejnovější výzkumy ukazují, že se u homosexuálních mužů vyskytla chromozomální anomálie. Celá lidská genetická informace je složena z 23 chromozomů. Vajíčko (tedy chromozom od matky) je vždy chromozom X, poté záleží na muži, zda-li bude jeho chromozom X, nebo Y. Pokud se tedy výsledné seskupení skládá z chromozomů XX – potomek bude ženského pohlaví, a pokud XY – potomek bude mužského pohlaví. Nyní bylo však objeveno, že na chromozomu X – tedy od matky, se u homosexuálů vyskytuje tzv. dlouhé raménko na hrotu chromozomu, označované jako Xq 28.

Tento objev učinili vědci z Národního ústavu pro výzkum rakoviny v USA při zkoumání pohlavních chromozomů.<sup>36</sup> Toto zjištění tedy podporuje fakt, že jakákoliv genetická podmíněnost homosexuality pramení ze strany matky, neboť chromozom X, který potomek obdrží, je genetická informace původem od matky.

### 3.2 Homosexuální historie na našem území

V raně křesťanských dobách spadala kontrola dodržování morálních pravidel pod vládu církví, které hlásaly vysoce striktní názory na ukájení téměř jakýchkoli tužeb. Uspokojení sexuálních pudů bylo v jakémkoliv provedení tím největším zlem, lidé trpící ztrátou semene nesou v celém držení těla známky chatrnosti a stáří; ochabují, ztrácejí sílu, odvalu, pružnost, hloupnou, hroutí se a hrbí, jsou neschopní čehokoli, mají bledou kůži, jsou zženštilí, bez chuti a tepla, s těžkými údy a krajně oslabení, dostavuje se u nich naprosté a totální zhroucení.<sup>37</sup> Trestem za homosexuální chování byl trest smrti. Dnešní racionální myšlení se však ptá po metodologii těchto závěrů, zda byli lidé trpící výronem semene skutečně zkoumání, a jestli tedy tyto výroky měly empirický podklad. Jednou z variací na striktní odpověď 21. století je fakt, že křesťanská církev prahla po majetku, a pokud by lid neměl potomky, poté by majetek

---

<sup>36</sup> JANOŠOVÁ, Pavlína. *Homosexualita v názorech současné společnosti*. Nakladatelství Karolinum, Univerzita Karlova v Praze, 2000. IBSN 80-7184-954-5. Str. 35.

<sup>37</sup> FOUCAULT, Michel; *Dějiny sexuality II*. Akcent Vimperk. 84. publikace nakladatelství Herrman & Synové v Praze. 2003. IBSN 80-238-5090-3. Str. 24.

spadl do rukou církve. Vyloučeno tedy rozhodně není, že se církev snažila jednoduše omezit reprodukční schopnost a propagace sexuality jako největšího zla pod sluncem, se zdá být kvalitním a efektivním řešením dané doby. Paradoxem a téže důkazem zůstává fakt, že muži mají odlišnou sexualitu než ženy. Mužská sexualita je prostě nepopíratelná, což nám dokazují jak v minulosti, tak v době dnešní církevní hodnostáři, kteří vykazují homosexuální chování. Nicméně abychom neházeli všechny do stejného pytle, Jan Zlatoústý již ve středověku rozlišoval ty, kdo se zajímají jen o slast, které odmítal, a ty, které svého sexuálního partnera milují.<sup>38</sup> Mezníkem se stává až rok 1787, kdy osvícenský panovník Josef II. vydal zákon *Constitutio Criminalis Josephi*, který zamítal trest smrti za homosexuální a jiné chování. Až na začátku 20. století dochází ke změně, na homosexualitu je nahlíženo z vědeckého a biologického hlediska, poprvé se naskytá varianta, že je vrozená. Byl to jakýsi počátek zviditelňování individuality, variací života a sexuálních zvláštností. Příznivý vývoj byl narušen nástupem fašismu a vypuknutím 2. světové války. Perzekuce homosexuality byla součástí nacistické genocidy. Od roku 1934 vznikaly tzv. Růžové seznamy, kde se kupila jména homosexuálních osob. Růžová barva nebyla pro normálního, heterosexuálního muže vhodná, a tak se stala symbolem v té době homosexuální úchylnky, deviace. Trest byl odlišný dle navrhovatele, Hitler propagoval kastraci, Karl -August Erhardt trest smrti. V koncentračních táborech byli gayové označováni růžovými trojúhelníky, stávali se oběti mučení a lékařských experimentů.<sup>39</sup> Další totalitní režim na našem území sice v roce 1961 homosexuální chování dekriminalizoval, nicméně co se týkalo Československé socialistické republiky, komunistický režim rozhodně nepřál jakýmkoliv homosexuálním projevům. Veškeré podstatné změny, na které se zaměřím, se odehrály po roce 1989. V roce 1993 byla homosexualita vyňata ze seznamu nemocí. V roce 2001 byl novelizován Zákoník práce, kde byla zakázána diskriminace při výkonu profese z důvodu sexuální orientace.<sup>40</sup> A posledním doposud největším obratem byl vznik zákona o registrovaném partnerství v roce 2006.

---

<sup>38</sup> BRZEK, Antonín; PONĎĚLÍČKOVÁ-MAŠLOVÁ, Jaroslava. *Třetí pohlaví*. Scientia medica. Praha 1992. ISBN 80-85526-03-4. Str. 107.

<sup>39</sup> JANOŠOVÁ, Pavlína. *Homosexualita v názorech současné společnosti*. Nakladatelství Karolinum, Univerzita Karlova v Praze, 2000. IBSN 80-7184-954-5. Str 35.

<sup>40</sup> Tamtéž, str. 36.



## IV. Registrované partnerství

### 4.1 Registrované partnerství

Legislativně uznané soužití osob stejného pohlaví, s právy a povinnostmi, které zákon přináší. O registrovaném partnerství můžeme mluvit jako o zcela nové instituci, s jejichž důsledky budete v následujících kapitolách obeznámeni.

Snahy o vznik tohoto zákona jsou dlouhodobého charakteru, v České republice začaly již v 90. letech 20. století. V roce 1998 poslanecká sněmovna zamítla v prvním čtení první ucelený poslanecký návrh zákona o registrovaném partnerství osob téhož pohlaví, který v roce 1997 společně podali Zuzka Rujbrová (KSČM), Jana Gavlasová (ČSSD) a Jaroslav Zvěřina (ODS).

V roce 2001 vláda Miloše Zemana předložila parlamentu vlastní návrh zákona o partnerském soužití osob stejného pohlaví, vypracovaný z pověření vlády ministrem spravedlnosti Jaroslavem Burešem, avšak poslanecká sněmovna jej vrátila vládě k dopracování, k čemuž pak už kvůli parlamentním volbám nedošlo. Hlavními argumenty odpůrců zákona byla obava z oslabení postavení tradiční rodiny a možnost výchovy dětí v homosexuálních svazcích. Nový návrh zákona o registrovaném partnerství upravila až v roce 2004 vláda Vladimíra Špidly, ale k projednání do parlamentu jej nepředložila. Gay a lesbické organizace kritizovaly, že k přípravě této verze nebyly přizvány. Mírně upravenou verzi vládního návrhu, připravenou ve spolupráci se zástupci Gay a lesbické ligy, předložila 20. dubna 2004 skupina 9 poslanců (Jitka Kupčová (ČSSD), Taťána Fischerová (US-DEU), Kateřina Konečná (KSČM), Jan Zahradil (ODS), Jaroslav Zvěřina (ODS), Zdeněk Jičínský (ČSSD), Vladimír Koníček (KSČM), Pavel Svoboda (US-DEU) a Vlastimil Ostrý (US-DEU)), ten však byl v únoru 2005 sněmovnou zamítnut.

Až další poslanecký návrh z dubna 2005 byl schválen poslaneckou sněmovnou 16. prosince 2005 a pak senátem 26. ledna 2006. Prezident republiky Václav Klaus

však zákon vetoval. Veto bylo nakonec přehlasováno poslaneckou sněmovnou dne 15. března 2006.<sup>41</sup>

Prezident své veto odůvodňoval slovy, že „žádného registrovaného partnerství není třeba, protože se gayům a lesbám v České republice daří i bez toho.“ Také narážel na nemožnost naplnění funkcí plnohodnotné rodiny, jakou je heterosexuální.<sup>42</sup>

Institut registrovaného partnerství tak v ČR platí od 1. července 2006, kdy nabyl účinnosti zákon č. 115/2006 Sb. o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů.

Ředitelka odboru pro lidská práva Úřadu vlády, Andrea Baršová, říká, že „Zákon o registrovaném partnerství mi pomohl pochopit, že uznání rovných práv leseb a gayů je součástí velké revoluční cesty naší civilizace ke svobodě a rovnosti, která se v praxi uskutečňuje malými a postupnými cestami.“<sup>43</sup>

Registrované partnerství může uzavřít pár, z něhož má alespoň jedna osoba české občanství, nesmí být v sourozeneckém vztahu či přímým příbuzným (tedy potomek a předek), pár musí být starší osmnácti let, musí být způsobilý k právním úkonům, osoby, které chtějí vstoupit do registrovaného partnerství, nesmí být v manželství nebo v jiném registrovaném partnerství, které ještě soud neukončil. Registrované partnerství se zapisuje do knihy registrovaného partnerství, což je vedle knih narození, manželství a úmrtí zcela nová matriční kniha. Registrované partnerství zaniká smrtí jedné z partnerek / jednoho z partnerů či prohlášením jedné z partnerek / jednoho partnera za mrtvého nebo zrušením registrovaného partnerství na základě rozhodnutí soudu. Výrazné nevýhody plynou zejména v majetkové sféře, nedochází ke vzniku společného jmění. Kritéria dědické daně posuzují registrované partnery jako osoby, které nejsou v příbuzenském vztahu, tudíž spadají do 3. skupiny, kde je daňová sazba nejvyšší, dále nemohou pobírat vdovský důchod, a po smrti partnera / partnerky ne-

---

<sup>41</sup> GL partnerství. [online] © 2003-2012. [cit. 2012-03-10] *Zákon o registrovaném partnerství*. Dostupné z WWW: <<http://www.glpartnerstvi.cz/zakon-o-registrovanem-partnerstvi/>>

<sup>42</sup> KLAUS, Václav. *Prezident republiky Václav Klaus vetoval zákon o registrovaném partnerství*. [online] 2006. [cit. 2012-03-10] Dostupné z WWW: <<http://www.klaus.cz/clanky/47>>

<sup>43</sup> *Gay a lesbická liga, ve spolupráci s Poradnou pro občanství, občanská a lidská práva v září 2006*. ISBN 80-239-7821-7.

budou ze zákona dědici jeho majetku, pokud partner nezanechá závěť, kde bude jasné popsáno rozdělení jeho majetku. <sup>44</sup>

#### 4.2 Registrované partnerství a děti

Registrované partnerství nezmění vztahy lesbických a gay rodičů k jejich biologickým potomkům, i po jeho uzavření nesmí být důvodem pro odnětí dítěte. Dále registrované partnerství nebrání tomu, aby bylo jedné z registrovaných osob svěřeno dítě do pěstounské péče či se jedna z nich stala poručníkem, a bylo jí svěřeno dle zákona o rodině do výchovy dítě, jehož není biologickým rodičem. V České republice může podle zákona o rodině adoptovat dítě každý muž či žena bez ohledu na sexuální orientaci. Situace se však zásadně změní v okamžiku, kdy gayové a lesby vstoupí do registrovaného partnerství, neboť registrované osoby nemohou adoptovat dítě nejen jako pár, ale ani individuálně. <sup>45</sup>

#### 4.3 Historický a sociologický pohled na homosexuální rodičovství

Negativní pohled na homosexuální rodičovství je jistě důsledek několika primárních faktorů. Jedním z nich je zajisté promiskuita homosexuálů. V poslední době, s celkovým coming outem homosexuality, se setkáváme s tím, že lidé této menšiny často mají stálého partnera, plánují s ním další živobytí. Dříve byla homosexualita výrazně odsuzována, zakazována a tudíž sama společnost ji jistým smyslem marginalizovala jen a pouze na latentní fyzické záležitosti. Avšak pokud se nyní porozhlédneme po činnostech komunity, zjistíme, že jeden z jejich hlavních cílů je, aby si heterosexuálové připustili, že queer lidé mají problémy, které jsou shodné s heterovětšinou. Žijí stejně plnohodnotný život s povinnostmi, radostmi i strastmi jako ostatní, že dokážou milovat toutéž úplnou a bohatou láskou. Je třeba začít brát homosexuální oso-

---

<sup>44</sup> ČESKO. Občanský zákoník. Zákon č. 40/ 1964 sbírky dědění. § 473 a násl. [cit. 2012-03-11] Dostupné z WWW:

<<http://www.zakonycr.cz/seznamy/040-1964-sb-obcansky-zakonik.html>>

<sup>45</sup> ČESKO. § 78 a násl. zákona č. 94 / 1963 Sb. o rodině. [cit. 2012-03-10] Dostupné z WWW: <<http://www.zakonycr.cz/seznamy/094-1963-sb-zakon-o-rodine.html>>

by vážně, jako odpovědné občany, schopné rozpoutat výraznou celospolečenskou změnu a ustát její důsledky.

Dalším a evidentně úhlavním problémem je diskontinuita rodiny. Základem historického tvrzení je, že rodina musí obsahovat obě pohlaví, muže i ženu. Řada psychologů, například G. J. M. van den Aardweg či Sigmund Freud podotýkají, že je zejména ve fázi raného dětství potřeba mužského vzoru pro správný vývoj dítěte.

Nemusí to být však nutně otec, dostačující je i strýc či osoba dítěti blízká, která ho bude brát s sebou do mužské společnosti. Toto tvrzení nemusí naplňovat lesbická rodina, u gay rodiny může naopak chybět citlivý mateřský způsob výchovy. Otázkami, co přinese homosexuální rodičovství, se však nedlouho zabývá například Americká akademie pediatriů, která publikovala v roce 2006 analýzu komplexních záležitostí týkajících se stejnopohlavních párů a jejich dětí ve svém oficiálním odborně recenzovaném akademickém žurnálu *Pediatrics*. Uvádějí, že *„Neexistuje žádný vědecký základ pro názor, že gayové a lesby jsou jakkoliv méně vhodnými či schopnými rodiči než heterosexuální rodiče nebo že jsou jejich děti jakkoliv méně psychologicky zdravé a adjustované.“*<sup>46</sup>

Další závěr přináší tvrzení, na jehož objasnění se velmi netrpělivě čekalo, a sice že sexuální orientace rodičů nemá vliv na orientaci samotného potomka. Také, že stejnopohlavní rodiny mají velkou soudržnost, což přispívá ke kvalitě výchovy potomka. Tuto informaci je možné jednostranně dokázat začtením se do rozhovorů s homosexuálními rodiči (přednostně z jiných zemí než ČR), jež mají jednoho společného jmenovatele: tvrzení, že děti se mají v homosexuálních rodinách lépe. Opěvují zvýšený příjem lásky, péče, porozumění a oddanosti. Tento fakt je ve většině případů hodnocen pozitivně, nicméně společnost se nemůže zbavit *„argumentu o absenci pohlavních rolí, to jest, že dítě se nemůže správně a komplexně rozvinout, pokud kolem sebe neuvidí interakci obou pohlaví.“*<sup>47</sup> Tento názor prosazuje i předseda strany TOP 09, Karel Schwarzenberg, jež tvrdí, že *„Dítě pro správný vývoj potřebuje matku i otce. Byť jsem zažil, že i v homosexuálních párech někdy vychovali děti velice dobře.*

---

<sup>46</sup> Gay a lesbické partnerství [online] © 2003-2012 [cit. 2012-15-02] *Široká vědecko – odborná shoda na výchově dětí stejnopohlavními páry*. Dostupné z WWW: <<http://www.glpartnerstvi.cz/rodivcovstvi/siroka-vedecko-odborna-shoda-na-vychove-deti-stejnopohlavnimi-pary.html>>

<sup>47</sup> *Family reunion*, STUD Brno, 2005. Dostupné z WWW: <<http://www.glpartnerstvi.cz/family-reunion/>>

*Zásadou by mělo zůstat, aby dítě mělo oba orientační body.*<sup>48</sup> Bohužel relevantním problémem je socializace potomků s homosexuálními rodiči.

Právě z výzkumů vyplývá, že jakákoliv traumatizace a stigmatizace nevzniká v rodině, nepůsobí uvnitř rodiny, ale pravou příčinou je homofobie společnosti. Homosexualita je stále společensky nežádoucí jev. A jak praví Věra Sokolová, „*Dominantní názory, ať se týkají čehokoliv, mají vždy tu výhodu, že se nemusí obhajovat, neboť většina, místo pouhého početního vyjádření, v tomto kontextu nabývá hodnoty pravdivosti a normality.*“<sup>49</sup> Čímž se komplikuje i intelektuální debata o queer záležitostech. Stále tu budou obavy z nevyjasněné budoucnosti týkající se homosexuality a toho, co může nadprůměrný počet odlišně orientovaných způsobit. I na tuto otázku Věra Sokolová odpovídá: „*Obava, že z dítěte vyrůstajícího v gay či lesbické rodině se také stane homosexuál, má tak velmi jednoduchou, ale zároveň hlubokou odpověď: no a?*“<sup>50</sup>

#### 4.4 Rodiče lesby

Nicméně i zde je potřeba rozdělovat gaye a lesby. Lesby mohou z vlastního popudu obejít zákon a prostě si své vysněné dítě pořídit, ať už ze spermobanky, nebo od dobrovolného dárce ze svého okolí, který disponuje kvalitní genetickou výbavou pro budoucího potomka. Tento amatérský postup je víceméně jednoduchý, od majitele DNA obdrží stříkačku se spermatem, kterou si poté zavede do pohlavního orgánu. A v případě biologického vlastnictví dítěte je legislativa bezmocná, tudíž dítě nemůže partnerkám odebrat. Ze sociologického hlediska jsou v sázce spíše faktory jako absence mužského vzoru či častý nadbytek feminismu příslušných matek.

---

<sup>48</sup> STUD [online] © 2003-2012 [cit. 2012-15-02] *Pouze zelení souhlasí s tím, aby homosexuálové adoptovali děti.* Dostupné z WWW:

<<http://www.stud.cz/ohlasy-z-medii/pouze-zeleni-souhlas-i-s-tim-aby-homosexualove-adoptovali-deti.html>>

<sup>49</sup> In ABC feminismus. Nesehnutí. Brno. 2004. Dostupné z WWW:

<<http://www.fhs.cuni.cz/gender/pdf/rodice.pdf>>

<sup>50</sup> Tamtéž.

#### 4.5 Rodiče gayové

Jak již bylo řečeno, gayové nemohou na základě svých biologických předpokladů mít reprodukční schopnost. Jejich situace je tedy o to těžší a nynější zákony v České republice jsou nesmlouvavé, gayové nemohou adoptovat děti. Možností je tedy pouze pěstounská péče či dohled nad biologickým potomkem z předchozího heterosexuálního vztahu. U mužů nicméně též platí historicko – sociální dogma, že nemají opravdové pouto k potomku. Bohužel to dokazuje i nezájem otců o pokračovatele rodu po rozvodu heterosexuálního manželství. Hypotetický plán, svěřit gay mužům, do péče naše budoucí generace, tak u heterovětšiny vyvolává negativní ohlasy.

#### 4.6 Rodiče transsexuálové

Situace je komplikovaná, neboť v České republice není legislativní opora pro tyto situace. Nicméně se stát snaží držet děti od transsexuálních lidí co nejdál. Je tomu tak i v případě, kdy žena porodí potomka, a následně se nechá přeoperovat do mužské podoby. I v České republice se udál případ, kdy bylo dítě transsexuálovi odejmuto i přes to, přestože ho jeho biologický otec nemohl mít v péči, a bylo umístěno do dětského domova.<sup>51</sup>

---

<sup>51</sup> Pracovní skupina pro otázky sexuálních menšin ministryně pro lidská práva a národnostní menšiny Džamily Stehlíkové. *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR*. Praha: Úřad vlády ČR, 2007. ISBN 978-80-87041-33-8. Str. 11-12. Dostupné z WWW:< [http://www.poradna-prava.cz/folder05/analyza\\_final.pdf](http://www.poradna-prava.cz/folder05/analyza_final.pdf)>

## V. Mediální rovina

### 5.1 Podstata medializace

*„Mediální komunikace představuje v pozdně moderních společnostech velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců.“* <sup>52</sup>

Cílem je laicky řečeno zakomponovat všechny do všeho. Avšak podstatou není opravdu vědět vše o všem, nýbrž primárním jevem se stala orientace v informacích, jež je základním kamenem vedoucím k porozumění. Základní jednotkou se stala sdílená informace, která vede k chápání souvislostí a reflexí vlastního postavení, a tudíž k aktivnímu zapojení do společnosti. Jsou to média, jež vstupují do soukromého života jedince, vnášejí do něj veřejný rozměr, který je právě sdílen s ostatními. Média nabízejí nejrůznější interpretace našeho života a informují o vývoji sdílených informací. <sup>53</sup> Máme sklon sdílet stejné mediální zdroje a stejnou mediální kulturu. Proto je pravděpodobné, že média utvářejí prvky, které sdílíme s ostatními. <sup>54</sup> Čili informace, jsou v nějaké podobě prezentována, ovšem jak s ní nakládáme v rámci sociospolečenských vztahů, je ryze subjektivní. Média jsou součástí kulturní změny. Dávají shlukujícím se informacím jakousi formu, ovšem nemusí to vždy být forma, která denotativně vyplývá ze společnosti. Média a společnost jsou vzájemně interagující prvky, které reagují samy na sebe. Je podstatné, že objektivita světa institucí, jakkoliv přesvědčivě se tento svět může jedinci jevit, je objektivitou, kterou vytvořil a vymyslel člověk. Tudíž společnost je výtvořem člověka. Společnost je objektivní realitou. Člověk je výtvořem společnosti. <sup>55</sup>

V našem případě půjde o definici médií, jako o instituci, která se spolupodílí na definování queer subkultury.

Klíčovým prvkem subjektivní reality je právě identita, mezi níž a společností existuje dialektický vztah- tedy identita se utváří během sociálních procesů. Sociální

---

<sup>52</sup> JIRÁK, J; KÖPPLOVÁ, B. *Média a společnost*, Portál, s. r. o. Praha 2003, 2007. IBSN 978-80-7367287-4. Str. 11.

<sup>53</sup> Tamtéž, str. 11.

<sup>54</sup> McQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. Nakladatelství Portál. 2009. IBSN 978-80-7367-574-5. Str. 155.

<sup>55</sup> BERGER, I. Peter; LUCKMANN, Thomas. *Sociální konstrukce reality*. Centrum pro studium demokracie a kultury. Brno. 1999. IBSN 80-85959-46-1. Str. 64.

procesy, které se podílejí na formování a udržování identity, jsou dány sociální strukturou.

Média odrážejí a reflektivně dotvářejí charakter již vytvořené struktury sociálních stereotypů, jež současná sociální psychologie chápe jako názory založené na pravděpodobnosti, které zastáváme o daných skupinách lidí. <sup>56</sup> Pomocí médií se přepírají názory a úhly pohledu, či nejtajnější informace a tím pro nás nebezpečné a strašidelné odvětví vědění.

Nicméně je pochopitelné, že pro dnešní komplikovaný svět jsou již zmíněné stereotypizace či statistikace podstatné, neboť pomáhá utvořit částečný pořádek v různých oblastech, které se postupem vědy a technologií stále více komplikují, neboť nacházíme stále nové a podrobnější informace. Bez stereotypů, kterým se přisuzuje význam statistikací, by byla realita pro jedince nesdělitelná, nepochopitelná, tudíž by se v ní jen těžko mohl orientovat. Kategorizace je tedy nevyhnutelná záležitost. A právě díky médiím, se různé druhy informací dostávají různými způsoby (noviny, časopisy, televize, rozhlas, internet) ke svým cílovým skupinám. Tyto odlišné způsoby mají za účinek postihnout co největší cílové skupiny, což je základní cíl masových médií. Čili jak vysvětlují Jiráková a Köpplová, „*Média jsou schopna z malého počtu zdrojů sdělovat velkému počtu příjemců (masám) a podle všeho tak ovlivňovat jejich intelektuální, estetické, zábavné a volnočasové projevy.*“ Což je přesně onen vlivný činitel, který je zapotřebí pro změnu veřejného mínění o nejen sexuálních minoritách.

V následujících kapitolách se tedy zkusím zaměřit na příčiny úspěšné medializace homosexuálního „problému.“ V první řadě se zaměřím na vznik a aktivity homosexuálních sdružení, zejména organizace SOHO. Má pozornost bude věnována historickému vývoji queer tématu především v televizi, ale i v rádiu a internetu. Dalšími podstatnými příčinami budou existence filmového festivalu Mezipatra a rozvoj genderového diskurzu v české společnosti.

---

<sup>56</sup> LIPPA, Richard A. *Pohlaví: příroda a výchova*. Praha, Academia, 2009. IBSN 978- 80-200-1719-2. Str. 11.



### 5.1.1 Vznik mediálních hnutí

Tedy hnutí, které využilo médií pro svůj vliv i cíle, a nadále se úspěšně angažuje. V komunistickém režimu byly homosexuální osoby nuceny a zvyklé žít v utajení, tudíž na povrch žádné problémy s psychikou či sociologií těchto osob nevystávaly. Rájem homo-osob bylo zejména Německo, které bylo proslulé svým tajným nočním životem, plným gay klubů a jiných podniků s neřestnými aktivitami. Ovšem jakýmsi boomem ve vnímání homosexuality se stala osmdesátá léta, kdy se objevil virus HIV a nemoc AIDS. Onemocnění bylo výrazně rozšířeno mezi homosexuály, ale časté bylo i u heterosexuálů, zejména v pozdější době. Nicméně z počátků této pohromy byl obviněn homosexuální svět. Na jedné straně byl právě AIDS oním zabijákem úspěšného zrovnoprávnění homosexuálů, neboť to byly právě gayové, kteří byli obviňováni z rozšíření viru, ale na straně druhé, když se nemoc objevila i u heterosexuálů, nemohla se většina již schovávat a dělat, že se jich tento problém netýká. A právě to můžeme považovat za výrazný mezník v počátcích vnímání homosexuální minority. Co se týče českého prostoru, veškeré úspěchy a díky, jež sklízí dnešní doba, musíme zajisté připsat Jiřímu Hromadovi, předsedovi svazu organizací SOHO, která vznikla krátce po Sametové revoluci, v roce 1990. <sup>57</sup> Z čerstvých pohledů mohou být „sociální hnutí považována za aktéry, kteří nastolují témata identity jako témata politická. Současně jsou místy, kde se skrze kolektivní jednání mění i nově vytvářejí identity členů hnutí.“ <sup>58</sup> Tento fakt můžeme vidět v posledních několika letech, kdy došlo k rozvoji genderového diskurzu.

#### 5.1.1.1 Počátek aneb SOHO

Období mezi Sametovou revolucí a vznikem samostatného Českého státu roku 1993, je časovým úsekem plným neznáma, kdy nikdo netušil, jakým směrem se bude česká společnost ubírat. I tato nevědomost dala impulz ke vzniku prvních homosexu-

---

<sup>57</sup>HROMADA, Jiří. *Deset let hnutí za rovnoprávnost českých gayů a lesbiček*. [online] 2007. [cit. 2012-03-5] Str. 1.

Dostupné z WWW:

<[http://www.stud.cz/index.php?option=com\\_rokdownloads&view=file&Itemid=49&id=47](http://www.stud.cz/index.php?option=com_rokdownloads&view=file&Itemid=49&id=47)>

<sup>58</sup>SOCIOWEB. [online] 2007 [cit. 2012-04-03] *Nová hnutí a tvorba identity*. Dostupné z WWW:< <http://www.socioweb.cz/index.php?disp=teorie&shw=300&lst=106>>

álních organizací, který se zdál v tomto čase právě nejadekvátnější rozhodnutím.<sup>59</sup> Roku 1990 bylo v Brně založeno SOHO, tedy první sdružení organizací homosexuálních občanů, první kulturně-politická gay platforma, která za společný cíl svého rozsáhlého programu zvolila „působení ve prospěch gay a lesbické minority“. Vzniklo tak spojení čtyř organizací, které měly na podobu hnutí rozličné názory, a tím byl Svaz LAMBDA, Hnutí za rovnoprávnost homosexuálních občanů (HRHO), Společnost LEGA a Hnutie Ganymedes (Na území dnešního Slovenska). Díky této organizaci se začalo postupně měnit celospolečenské vnímání homosexuálů. *SOHO* bylo velmi úspěšné, už v roce 1990 byly zrušeny zákony trestající homosexuální projevy mezi občany jednajícími ve vzájemné shodě a také byla stanovena shodná věková hranice pro homosexuální a heterosexuální aktivity. Sdružení také požadovalo zrušení tzv. Růžových seznamů, tedy policejních záznamů o homosexuální orientaci občanů. Roku 1993 byla v České republice homosexualita vyňata ze seznamu nemocí a roku 2001 vstoupila v platnost novelizace zákona na základě zákazu diskriminace z důvodu sexuální orientace. Cílem *SOHO* bylo též dostat gaye a lesby do povědomí většinové společnosti. *SOHO* obsahovalo i další aktivity jako každoroční soutěž Gay man, vydávání časopisu *SOHO* revue, či otevřených různých Gay center, barů, klubů a dalších míst, kde se může tato minorita setkávat a holdovat společné kultuře a pochopení.<sup>60</sup> Nejdříve se jednalo o komunitně uzavřené prostory, ale se stále rostoucím zájmem a akceptovatelností homosexuality, dostává i heterovětšina výrazný popud ke zkoumání této úzké subkultury. Roku 2001 převzalo však *SOHO* nový název, *Gay iniciativa*.<sup>61</sup> Jednou z příčin změny názvu byla přítomnost slova „homosexuální“ v názvu sdružení organizací, které mělo být nahrazeno pojmem „gay“.<sup>62</sup>

---

<sup>59</sup> HROMADA, Jiří. *Deset let hnutí za rovnoprávnost českých gayů a lesbiček*. [online] 2007. [cit. 2012-03-5] Str. 13.

Dostupné z WWW:

<[http://www.stud.cz/index.php?option=com\\_rokdownloads&view=file&Itemid=49&id=47](http://www.stud.cz/index.php?option=com_rokdownloads&view=file&Itemid=49&id=47)>

<sup>60</sup> Tamtéž, str. 1-10.

<sup>61</sup> Tamtéž, str. 79.

<sup>62</sup> Tamtéž, str. 79.

### 5.1.1.2 STUD Brno

Další velmi významnou organizací je občanské sdružení *STUD* Brno, jež je „nezávislá nezisková organizace, která působí ve prospěch gayů a lesbických žen, rozvíjí a kultivuje komunitní život, usiluje o plné právní i faktické zrovnoprávnění a o překonání předsudků ve společnosti“. <sup>63</sup> *STUD* vznikl v roce 1996 jako nezávislá nestátní nezisková organizace (občanské sdružení), jejímž posláním je působit ve prospěch gay, lesbické, bisexuální a transgender minority a usilovat o její plné právní i faktické zrovnoprávnění s ostatními členy společnosti. *STUD* sdružuje lidi s homosexuální a bisexuální orientací, ale také heterosexuální příznivce. <sup>64</sup> Podstatnou součástí *STUD* je i specifická Queer knihovna, která obsahuje knihy, videotéky, audiotéky spojené s gay a lesbickou tematikou. *STUD* se také může pochlubit nakladatelstvím, kde vydává specializované queer materiály.

### 5.1.1.3 Ženy v homosexuálním hnutí

Ženy nebyly dlouhou dobu a ani v takové míře aktivními propagátorky odlišné sexuální preference, což se projevilo i ve snahách o akceptování většinovou společností, zde figurovali zejména muži, gayové. První a nadlouho samostatnou lesbickou organizací byl *Lesbien klub Lambda Praha*. Vydávaly časopis s názvem *Promluv*. Na tento nepřilíš velký úspěch navázal první ročník *APRILES* – aneb lesbický víkend v Praze roku 1995, kde se setkaly české i zahraniční lesby a seznámily se blíže s lesbickým myšlením a kulturou. <sup>65</sup>

---

<sup>63</sup> *STUD*. [online] © 1997-2012. [cit. 2012-16-02] Dostupné z WWW:  
<<http://http://www.stud.cz/o-nas/co-jsme.html>>

<sup>64</sup> Tamtéž.

<sup>65</sup> HROMADA, Jiří. *Deset let hnutí za rovnoprávnost českých gayů a lesbiček*. [online] 2007 [cit. 2012-02-03] Str. 46. Dostupné z WWW:  
<[http://www.stud.cz/index.php?option=com\\_rokdownloads&view=file&Itemid=49&id=47](http://www.stud.cz/index.php?option=com_rokdownloads&view=file&Itemid=49&id=47)>

#### 5.1.1.4 Přehled existujících LGBT organizací

Díky následujícímu přehledu organizací zjistíme, že aktivity LGBT komunit jsou velmi pestré a viditelné jsou též snahy, poskytnou těmto lidem prostor pro kvalitní prožití volného času.

##### 5.1.1.4.1 Gay organizace <sup>66</sup>

### **Praha**

- Jedinou politickou organizací bojující za práva LGB menšiny je Gay a lesbická liga. <sup>67</sup> Ovšem po schválení registrovaného partnerství utlumila svou činnost.
- M – klub Lambda <sup>68</sup> je pražský gay klub seniorů, který pořádá výlety a setkání gayů nejen vyššího věku. Organizace funguje již od roku 1992.
- Od roku 1996 působí gay a lesbický studentský spolek GaLes <sup>69</sup>, který po deseti letech vzhledem k administrativním překážkám a zvyšujícím se počtu nestudentů mezi jeho členy odešel z Vysoké školy ekonomické a působí nezávisle. Organizuje pravidelná čtvrtetní setkání a výlety.
- Významnou organizací pro věřící gaye a lesby je občanské sdružení Logos, <sup>70</sup> která má ekumenický charakter a organizuje bohoslužby a pravidelná nedělní setkávání s podporou fary Českobratrské církve evangelické v Praze 8.
- Další instituce organizuje sportovní vyžití gayů a nese název Gaysport. <sup>71</sup>
- Podpůrná skupina, pomáhající členům se sebezpřijetím za pomoci odborného psychologa se nazývá Skupina3. Postupně se z ní však stala výletní outdoor skupina

---

<sup>66</sup> Pracovní skupina pro otázky sexuálních menšin ministryně pro lidská práva a národnostní menšiny Džamily Stehlíkové. *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR*. Praha: Úřad vlády ČR, 2007. ISBN 978-80-87041-33-8. Str. 52-53. Dostupné z WWW:<[http://www.poradna-prava.cz/folder05/analyza\\_final.pdf](http://www.poradna-prava.cz/folder05/analyza_final.pdf)>

<sup>67</sup> Gay a lesbická liga. [online]; [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW:<<http://www.glpartnerstvi.cz/gll/>>

<sup>68</sup> M – klub Lambda. [online]; [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW:<<http://m.klub.lambda.sweb.cz/>>

<sup>69</sup> Gales. [online]; [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW:< <http://www.gales.wz.cz/>>

<sup>70</sup> Logos.[online]; [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW:< <http://logos-brno.stud.cz/>>

<sup>71</sup> Gaysport. [online]; [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW:< <http://www.gaysport.cz/>>

pořádající letní tábor a různé víkendové akce. Outdoorovou skupinou je rovněž organizace Blízko do pohody (BDP).<sup>72</sup>

- Gay amatérské divadelní spolky, kde nejsou pouze a výhradně gayové, seskupuje Perfidní divadlo<sup>73</sup> a Divadlo bez zábran.<sup>74</sup>

## **Brno**

- STUD<sup>75</sup>, jenž je nejvýznamnější brněnskou gay – lesbickou organizací.
- Zajímavým projektem svépomocné skupiny v období procesu coming – outu je skupina Gay teens (GaTe)<sup>76</sup>, jenž je pro náctileté homosexuální občany. Organizovány jsou setkání a výlety pro gaye do 20 let věku.
- Dále outdoor skupina Pěšky,<sup>77</sup> volně propojená se STUD či Gay Valach.<sup>78</sup>

## **České Budějovice**

- Zde se nachází jedno z nejstarších existujících LGB sdružení v České republice a to Jihočeská Lambda<sup>79</sup>, založená v roce 1993. K jejím aktivitám patří organizování pravidelných klubových setkání, výlety, spolupráce s obdobnými sdruženími v zahraničí, poradna a informační centrum. Tento klub je jedinečný ve své činnosti, neboť setrval na platformě aktivního občanského sdružení s trvalou členskou základnou a dokázal se zařadit mezi poskytovatele do sociálních služeb města České Budějovice.

---

<sup>72</sup> Blízko do pohody. [online]; [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW: <<http://www.bedepe.cz/>>

<sup>73</sup> Perfidní divadlo. [online]; [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW: <<http://perfidnidivadlo.cz/>>

<sup>74</sup> Divadlo bez zábran. [online]; [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW: <<http://www.dbz.cz/>>

<sup>75</sup> Stud. [online]; [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW: <<http://www.stud.cz/>>

<sup>76</sup> Gate. [online]; [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW: <<http://www.gejt.cz/>>

<sup>77</sup> Pěšky. [online]; [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW: <<http://pesky.stud.cz/>>

<sup>78</sup> Gay Valach. [online]; [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW: <<http://www.valach.org/index.asp>>

<sup>79</sup> Jihočeská Lambda. [online]; [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW: <<http://klucicb.cz/news.php>>

#### 5.1.1.4.2 Lesbické organizace <sup>80</sup>

##### **Praha**

- V Praze se seskupuje skupina mladších žen a dívek okolo sdružení Rozdílné Rytmy (RR) <sup>81</sup>, která bohužel nyní nevyvíjí žádnou činnost, kvůli nedostatku aktivně se podílejících členek. Členky této organizace se aktivně podílejí na organizování festivalu eLnadruhou <sup>82</sup> – což je festival podobný dřívějšímu Apriles, na který volně navazuje.

- Dále se lesbické aktivistky podílejí na činnosti Gay a lesbické ligy <sup>83</sup>, což je organizace, která zastupuje komunitu v politické oblasti.

##### **Brno**

- V Brně okolo roku 2004 krátce fungovala skupina Lesby (nejen) sobě. Po jejím zániku nastala více než roční pauza. Tu ukončil vznik skupiny Holky v Brně <sup>84</sup>, která se s dřívější organizací částečně personálně překrývá. Holky v Brně pořádají výlety, přednášky, diskuse a návštěvy kulturních akcí. Lesbické aktivistky o několik let starší působí také v rámci organizace STUD.

##### **Olomouc**

- V Olomouci je již od roku 2004 aktivní neformální skupina lesbických a bisexuálních žen a dívek Olomouc. <sup>85</sup> Pořádá přednášky, výlety, sportovní akce či promítání filmů.

---

<sup>80</sup> Pracovní skupina pro otázky sexuálních menšin ministryně pro lidská práva a národnostní menšiny Džamily Stehlíkové. *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR*. Praha: Úřad vlády ČR, 2007. ISBN 978-80-87041-33-8. Str. 50-51. Dostupné z WWW: <[http://www.poradna-prava.cz/folder05/analyza\\_final.pdf](http://www.poradna-prava.cz/folder05/analyza_final.pdf)>

<sup>81</sup> Aktivistky RR [online]; [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW: <<http://www.rozdilnerytmy.cz/>>

<sup>82</sup> Aktivistky RR [online]; [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW: <<http://www.elnadruhou.cz/>>

<sup>83</sup> Gay a lesbická liga. [online]; [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW: <<http://www.glpartnerstvi.cz/gll/>>

<sup>84</sup> Holky v Brně. [online]; [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW: <<http://www.holky-brno.info/>>

<sup>85</sup> Skupina lesbických a bisexuálních dívek a žen Olomouc. [online]; [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW: <<http://www.bengales.cz/>>

## **Ostrava**

- V Ostravě je situace nejasná, neboť v minulosti aktivní ženská sekce Lambda klubu již nevyvíjí oficiální činnost. Ostravská komunita je přitom velmi početná a existuje zde několik okruhů lidí, kteří pořádají poměrně velké akce de facto soukromého charakteru.

## **Zlín**

- Ve Zlíně již zhruba tři roky působí skupina Lesba Zlín.<sup>86</sup> Skupina se věnuje zejména sportovním aktivitám, avšak pořádá i výlety a diskusní setkání.

## **Pardubice**

- V Pardubicích již několik let funguje organizace Pardubická lesba.<sup>87</sup> Nejčastějším typem akcí jsou výlety a návštěvy kulturních událostí.

## **Plzeň**

- V Plzni působí skupina one4one<sup>88</sup>, která se věnuje pořádání především hudebních a sportovních akcí.

### 5.1.1.4.3 Trans organizace

- Zájmy translidí reprezentuje v České republice občanské sdružení Transforum<sup>89</sup>, které existuje od roku 1998, a je jedinou organizací reprezentující zájmy translidí. Významná je snaha o prosazování zájmů translidí při tvorbě antidiskriminačního zákona. Sdružení vyvíjí aktivitu především v Praze.

---

<sup>86</sup>Lesba Zlín. [online]; [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW:  
<<http://www.holkyzlin.estranky.cz/>>

<sup>87</sup>Pardubická lesba. [online]; [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW:  
<<http://parles.webnode.cz/>>

<sup>88</sup>One4One. [online]; [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW:< <http://www.one4one.cz/>>

<sup>89</sup>Transforum. [online][cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW:<<http://transforum.cz/tf/>>

### 5.1.2 Cyberspace

Další a nejvýznamnější místo ve vývoji pozitivní akceptace queer, zastupuje internet. Tento termín, cyberspace, neboli kyber prostor, je možno chápat též jako místo vzniku virtuální reality, jež pomocí internetu ovlivňuje obě strany mince, tedy většinu – heterosexuály, i menšinu - homosexuály. Virtuálními vztahy lze označit komunikaci mezi dvěma a více lidmi, která probíhá pomocí chatu, či zejména internetových sociálních sítí. „*Tímto se posouvá role počítače jako nástroje k roli univerzálního mediálně – kulturního aparátu.*“<sup>90</sup> Tudíž jeden z největších díků v boji za „normalizaci“ homosexuality patří internetu. Technologie internetu se stala finančně dostupnou pro většinu občanů, a tak se výrazně rozšířila výroba webů a dalších internetových stránek. V takovémto množství materiálů můžeme zajisté všichni nalézt informace, které hledáme, a přitom zachovat naprostou diskrétnost. Zatím není běžnou a veřejně zjistitelnou věcí, jaký druh informací byl díky internetu obdrženo, tudíž není třeba mít nějaké obavy. Avšak k internetu je nutno dodat, že „*Jediné místo resistance proti nastupující nesvobodě je ještě na internetu, který se ale už pokoušejí pod záminkou ochrany autorských práv rovněž kontrolovat pomocí cenzury a je jen otázkou času, kdy k tomu dojde.*“<sup>91</sup>

#### 5.1.2.1 Heterocyberspace

Aneb virtuální prostor, který poskytuje heterosexuálům, kteří mohou mít na internetu skrytou identitu, potřebné informace o tom, co je queer, o jejich historii, problémech či radostech, doplněné emocionálními osobními příběhy, což vede k jejich pochopení, snaze respektovat a zejména snížení homofobie ve společnosti. Snažíme se zapojit svou empatii a pochopit jejich problémy bez povrchnosti

---

<sup>90</sup> RAMPLEY, Matthew; FILIPOVÁ, Marta; (eds). *Možnosti vizuálních studií*. MU FF, Seminář dějin umění. 2007. Společnost pro odbornou literaturu, o. s., Brno. ISBN 978-08-87029-26-8. Str. 113.

<sup>91</sup> CFP! (Czech free press). [online] 2011 [cit. 2012-16-03] *Masová popkultura jako nástroj manipulace v rukách elit*. Dostupné z WWW:< <http://nejpes2.blesk.cz/miro-suja/masova-popkultura-jako-nastroj-manipulace-v-rukach-elit-video.html>>



a odsouzení, čemuž se podrobujeme ve svém soukromí, a to je pro mnohé z nás velmi důležité.

#### 5.1.2.2 Queercyberspace

Aneb virtuální prostor, který poskytuje gayům, lesbám, bisexuálům či transsexuálům informace o tom, jak jejich zjištění o vlastní sexuální preferenci změní jejich život, o možných příčinách, o radách jak projít úspěšným coming outem a stát se tak, i přes tuto odlišnost, plnohodnotným vyrovnaným člověkem. Takovýto člověk na „zcestí“ už tedy není ponechán osudu, vlastním negativním myšlenkám, posměchu ostatních, ale učí se získat a respektovat své místo na zemi. Pokud v raném adolescentním věku zjistíme, že naše identita je odlišná, než jak se doposud okolí domnívalo, a rozhodneme se pátrat internetu, již nyní se dozvíme informace, které nehaní tuto odlišnost, poskytují cenné rady, jak se sám vyrovnat se situací a také jak na ni připravit okolí. Internet v této souvislosti má velmi kladný dopad na lidskou psychiku, která je v období coming outu tolik zatěžovaná.

#### 5.1.2.3 Sociální sítě jako místo střetávání

Fenomén dnešní doby zvaný sociální síť, jež vede k seskupování lidí pomocí individuálních profilů, vedených na internetových stránkách, jimiž jsou například Líbím se ti, MySpace, Twitter, Badoo, Lidé, ale i chat a zejména Facebook. Pomocí počítače sdílím soukromé informace, názory, vkus či jiné i intimní preference, aniž bych s některými z lidí, s kterými udržuji tento virtuální vztah, někdy měla fyzický kontakt. Z našeho pohledu jde o věc víceméně kladnou, neboť chci zdůraznit, že kyberprostor se stává místem různých nejspolehlivých pseudoidentit, anonymních osob, které se tedy beze strachu z odhalení mohou dopídit veškerých informací, které chtějí a potřebují. Neexistuje zde strach z odhalení, jako například nepříjemné pohledy prodavaček v trafice, kde je možno zakoupit různé queer časopisy a tak se informovat.

### 5.1.3 Rozvoj genderového diskurzu v české společnosti

Gender je sociální konstrukt, jehož význam se transkulturně liší, a lze ho sociálně měnit.<sup>92</sup> To je evidentně zřetelné na jiných zemích Evropské unie, kde je již možná i adopce homosexuály, zatímco v českém prostředí došlo k uzákonění registrovaného partnerství až v roce 2006. Genderová různorodost se v naší společnosti teprve stává akceptovatelnou<sup>93</sup>, ovšem nelze mluvit o respektu, čehož si můžeme všimnout na ne příliš mírumilovnému přístupu už jen ke stylovým identitám (např. emo styl, hippies styl). Avšak homosexualita má tu „výhodu“, že si ji nemůžeme jako již zmíněný styl vybrat. Tudíž s čím dál rozsáhlejší diferenciací osob, ať už sociální, politickou či biologickou, tu již osob v genderovém stereotypu řečeno „normálních“, moc nezbývá. Mediální prezentace queer se snaží na tyto genderové aspekty poukazovat, a tím zaopatřovat lidem tento druh vzdělání, čímž poskytuje informace, které mohou napomoci se v této problematice orientovat.

### 5.1.4 Filmový festival Mezipatra

*„Queer osvobozuje od tradičního vnímání sexuálních a genderových identit založených na neměnných kategoriích muž/ žena, heterosexuální / homosexuální“<sup>94</sup>*

Motto festivalu Mezipatra

*Mezipatra* jsou v naší republice jediný a zároveň jedinečný filmový festival, který se soustředí výhradně na filmy s gay, lesbickou, bisexuální, transgender tématy

---

<sup>92</sup> FAFEJTA, Martin. *Úvod do sociologie pohlaví a sexuality*. Nakladatelství Jan Piszkiwicz 2004. Věrovany. IBSN 80-86768-06-6. Str. 30.

<sup>93</sup> SOKOLOVÁ, Věra. *Koncepční pohled na sexuální menšiny aneb vše je jen otázka správné orientace*. Dostupné z WWW: <<http://www.fhs.cuni.cz/gender/pdf/mapovani.pdf>>

<sup>94</sup> MEZIPATRA.[online] © 2000-2011 [cit.2012-22-02] Dostupné z WWW: <<http://www.mezipatra.cz/>>

kou. Vznikl v roce 2000, ale tenkrát nesl název *Duha nad Brnem*. Roku 2002 se festival začal pořádat i v Praze a tudíž se organizátoři rozhodli, že *Duhu nad Brnem* přejmenují na *Mezipatra*. Samotní pořadatelé říkají, že „*Tento název symbolizuje nejen prostory lidských setkávání, ale také prostory setkávání různých kultur a životních stylů, prostory, kterými procházíme během našich životů.*“<sup>95</sup> Festival má neziskový charakter a slouží k emancipaci sexuálních menšin v České republice a k propagaci kvalitních filmů s humanistickým obsahem. Festival je doplněn doprovodnými akcemi, jako jsou prezentace výtvarných děl, fotografickými i vzdělávacími výstavami, divadelními představeními, literárními i diskusními pořady, či volně přístupným množstvím různých materiálů o (nejen) queer problematice.<sup>96</sup> Festival je pořádán neziskovým občanským sdružením STUD Brno a s přibývajícím lety se grandiózní úspěch festivalu zvyšuje, stejně jako roste jeho úroveň a postih čím dál větší různorodosti návštěvníků.

#### 5.1.5 Homosexualita v rozhlase

Dalším významným krokem, byl úspěšný impulz sdružení organizací SOHO, který se zasloužil o vznik pravidelného vysílacího pořadu ve veřejnoprávních prostředcích s názvem Dobrá bohyně neboli *Bona Dea*.<sup>97</sup> Od září 1998 byl pořad vysílán stanicí Český rozhlas 1 – Radiožurnál. *Bona Dea* vysílala každé pondělí půlhodinový gay magazín až do konce roku 2006, tedy téměř celých osm let. Pořad byl určen homosexuální menšině, přinášel novinky z domova i zahraničí, součástí pořadu byla i poradna, kde vystupovaly řady odborníků z oborů psychologie, sexuologie či práva. Dále pořad obsahoval názory okolního světa, známých osobností i queer celebrit na homosexualitu.<sup>98</sup>

---

<sup>95</sup> MEZIPATRA.[online] © 2000-2011 [cit.2012-22-02] Dostupné z WWW: <<http://mezipatra.cz/2002/>>

<sup>96</sup> MEZIPATRA.[online] © 2000-2011 [cit.2012-22-02] Dostupné z WWW: <<http://www.mezipatra.cz/2011/doprovodny/>>

<sup>97</sup> HROMADA, Jiří. *Deset let hnutí za rovnoprávnost českých gayů a lesbiček*. [online]; [cit. 2012-02-03] Str.66.Dostupné z WWW:

<[http://www.stud.cz/index.php?option=com\\_rokdownloads&view=file&Itemid=49&id=47](http://www.stud.cz/index.php?option=com_rokdownloads&view=file&Itemid=49&id=47)>

<sup>98</sup> ČESKÝ ROZHLAS 1, RADIOŽURNÁL. [online] © 2012 [cit. 2012-25-02] Dostupné z WWW:[http://www.rozhlas.cz/radiozurnal/porady/\\_zprava/6643](http://www.rozhlas.cz/radiozurnal/porady/_zprava/6643)

„Tak a je to tady“, těmito slovy se uvádí první česko - slovenské (vysílá z Bratislavy a to v jak v češtině, tak ve slovenštině) internetové gay a lesbické rádio s názvem *Rogy*. Vysílá jen o víkendu, zhruba osm hodin denně, a jde o stanici, která je velmi hudební, se zprávami z gay a lesbického světa.<sup>99</sup> Avšak v současné době je z nejasných důvodů mimo provoz.

Dále bych upozornila, že s celkovou akceptací homosexuality, dochází k zakomponování queer témat do velké části heterosexuálních rozhlasových pořadů. Ať už to jsou pořady, věnované partnerským vztahům, čemuž se například zajímavě věnuje pořad Ester Kočičkové s názvem *Dvojhlas*, vysílaný Českou televizí, který hledá spokojené partnerství. Tématy pořadu jsou například: Rozvod rozchod; Partner v pozadí; Nevěra; Peníze ve vztahu; Sex, sex, sex; Věkový rozdíl či již zmíněné homosexuální vztahy. Tudíž dochází k akceptaci homosexuality jako variace na různorodost partnerských vztahů, jejíž složitost a barvitost se každodenně týká každého z nás.

#### 5.1.6 Česká televize

„Lidé mohou v tajnosti rozebírat tabuizovaná témata, s nástupem televize se však pojem tabu ztrácí.“<sup>100</sup> Touto citací je vystihnout podstatný vliv televize na jedince. Během celého dlouholetého emancipačního queer hnutí se výrazně změnila i televizní prezentace.

##### 5.1.6.1 Počátky filmového vysílání

Až do roku 1989 byli gayové a lesby ve vizuálních mainstreamových médiích neviditelní. Pokud vezmeme v potaz ojedinělé zmínky o jejich existenci, kde se jednalo o velmi negativní prezentace, zejména v okrajových rolích tuzemských i zahraničních filmů. Po pádu komunistického režimu to byla právě Česká televize,

---

<sup>99</sup> Radiotv. [online] 2006 [Cit. 2012- 015-02] Dostupné z WWW:<[http://www.radiotv.cz/p\\_internet/i\\_obecne/rdio-rogy-stanice-pro-homosexuly-s-vkendovm-provozem/](http://www.radiotv.cz/p_internet/i_obecne/rdio-rogy-stanice-pro-homosexuly-s-vkendovm-provozem/)>

<sup>100</sup> MEYROWITZ, Joshua. *VŠUDE A NIKDE, Vliv elektronických médií na sociální chování*. Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum. 2006. ISBN 80-246-0905-3. Str.84.

kteřá odstartovala tento boj, jenž stále trvá. Začala jako jediná veřejnoprávní televize zařazovat do svého vysílání filmy s gay a lesbickou tematikou, kde hrdinům nebyla přisouzena záporná role. Vysílání bylo odsunuto na druhý program a vysílání začínalo většinou pozdě v noci. Jako noční zvědaví živlové jste tedy mohli vidět filmy jako *Hra na pláč* (1993), *A kapela hrála dál* (1993), *Philadelphia* (1993), *Antonia* (1993), *Jsou z nás* (1994), *Hledám Amy* (1996), *Ptačí klec* (1996), *Můj růžový život* (1997), *Svatba naruby* (1997), *Vše o mé matce* (1999), *S barvou ven* (2000).<sup>101</sup>

#### 5.1.6.2 Původní česká dokumentární produkce

Česká tvorba je zajiřřována zejména dokumentární tvorbou, která byla započata již v devadesátých letech. Tvorba českých homosexuálních filmů se začíná teprve rozmáhat, a teprve první a regulérní queer české snímky, kde není homosexualita zobrazována negativně, je možno spatřit až po roce 2006.

Autorkou většiny českých dokumentů je režisérka Andrea Majstorovičová, která je zodpovědná za díla jakou jsou například *Zpovědi Oty Tasinata*, *básníka Jiřího Kuběny a fotografa Roberta Vana*, dále také *transgender portréty Terezy Spencerové*, *Miluše Šubrtové* či lékaře *Otto Kotta*. Majstorovičová je režisérkou, která točí queer témata s přesvědčivou samozřejmostí, nebojí se jít do intimních detailů, nepříjemných témat a život této minority zobrazuje v celé své komplexnosti. Dále do dokumentů těchto druhů vnáší svůj pohled další známá režisérka, Helena Třeřtíková, která je fascinována různými životními příběhy a je ochotna sledovat jejich vývoj po několik let a dokumentovat jej. V roce 2003 natočila dokument „*Jsem žena orientovaná na ženy*“, který byl bohužel lesbickou komunitou zkritizován za jeho útrpn přístup k tématu. Další dokument byl už ovšem natočen velmi autenticky, z vnitřku lesbické komunity, režisérkami Ivetou Kratochvílovou a Terezou Kodíčkou, také v roce 2006. Dokument nesl název „*Moje tělo je ona*“ a odhalil až příliš soukromých, intimních zón, proto je v současné době prakticky nedostupný.<sup>102</sup>

---

<sup>101</sup> SOKOLOV, Věra. *Reprezentace gayů a leseb v mainstreamových vizuálních médiích*. Brno: Stud. 2006. Str 4. Dostupné z WWW: <[www.fhs.cuni.cz/gender/pdf/mezipatra.pdf](http://www.fhs.cuni.cz/gender/pdf/mezipatra.pdf)>

<sup>102</sup> SOKOLOV, Věra. *Reprezentace gayů a leseb v mainstreamových vizuálních médiích*. Brno: Stud. 2006. Str 5. [cit. 2012-4-03] Dostupné z WWW: <[www.fhs.cuni.cz/gender/pdf/mezipatra.pdf](http://www.fhs.cuni.cz/gender/pdf/mezipatra.pdf)>

### 5.1.6.3 Původní česká filmová produkce

Jak již bylo řečeno, devadesátá léta se nesla v duchu, který se teprve snažil na českou obrazovku protlačit homosexuální zahraniční snímky. Ovšem i zde je obsaženo několik výjimek v kontextu české produkce, jako například film *Zdeňka Trošky, Zkouškové období*, jež byl natočen v roce 1990. S notnou dávkou opatrnosti se Troška snažil pomocí tohoto snímku, prolomit tabu v naší společnosti související s homosexuálním tématem, i přesto, že homosexualita zde byla zobrazena jako vedlejší téma. Jako další český neintencionální homosexuální film byl v roce 1991 natočen *Rekviem pro panenku*, který však zobrazil lesbické ženy velmi negativně, což bylo ovšem spojeno s jejich zásadní negativní rolí vychovatelek ústavu. A jako poslední snímek bych uvedla film *Šeptej*, natočen v roce 1996, který je považován za homofobní. Z výše uvedených informací tedy vyplívá, že homosexualita byla v médiích negativizována.

Počátkem nového tisíciletí, nastává změna mediální propagace. Z negativních prezentací se stávají již korektní záležitosti, a homosexualita je oproštěna od předsudků. Takovýmto nejvýraznějším snímkem je *Nuda v Brně*, který byl natočen v roce 2003 a zobrazuje platonickou homosexuální lásku. Homoláska zde také není ústředním tématem, film se skládá z několika odlišných a různorodě se vyvíjejících motivů. Motiv homosexuální lásky je zobrazen jako jedna ze složitých životních variací, jež tvoří komplikovanou realitu.

Současná kultura se již může pyšnit opravdovými queer filmy, kde je tento „podivný“ fakt, zobrazen v celé své komplexnosti a složitosti, jako nevymazatelná součást životních různorodostí, a zároveň je to situace, k jehož úspěšnému řešení se musí zhostit celá společnost. Jak homosexuálové, tak heterosexuálové. Za takový film lze považovat snímek režisérky Karin Babinské *Pusinky*. Místy do této kategorie vstupuje dílo Bohdana Slámy *Venkovský učitel*, který je však filmem, který nelze považovat za queer, což tvrdí i kulturní recenzent Martin Špelda: „*tohle není příběh o homosexuální lásce, nýbrž jen o lásce neopětované - a je lhostejné, zda jejími aktéry jsou žena a muž nebo dva muži.*“<sup>103</sup>

---

<sup>103</sup> AKTUÁLNĚ. CZ [online][cit. 2012-14-03] Dostupné z WWW:<<http://aktualne.centrum.cz/kultura/film/clanek.phtml?id=600171>>

#### 5.1.6.4 Počátky produkce pořadů

Za spolupráce sdružení organizací SOHO, byl v roce 1990 natočen pětidílný seriál s názvem „*Žijeme mezi vámi, ale...*“, kde úhlavními hrdiny byli zejména sexuologové a psychologové, kteří otevřeně mluvili k problému homosexuality, a snažili se mermomocí vysvětlit, že se jedná o vrozenou záležitost, a tudíž je potřeba ji tolerovat. Ještě v tom samém roce přichází na scénu další pořad *Tabu*, aneb třídílný esej o problémech homosexuality od gay režiséra Zdeňka Potužila, jež je plný autentických zpo- vědí samotných gayů a leseb, který seznamuje okolí s údělem být jiný.<sup>104</sup> *Zřejmě ne- výraznější ukázkou proměny homosexuálního obrazu a vrcholem snad České televi- ze o objektivní společenskou publicistiku je již tříleté vysílání samostatného otevřeně gay, lesbického a transgender kulturně- publicistického pravidelníku LeGaTo, který Česká televize prosadila v roce 2003.*<sup>105</sup> Na přípravě tohoto pořadu se podíleli zejména Petra Ležáková, Bob Fliedr, Jaroslav Čermák, Jana Martinová, Ha- na Kulhánková a další oslovení gayové, lesbické ženy a transgedeři. *LeGato* se objevo- valo na televizních obrazovkách pouze rok, a to sice od ledna 2004 do prosince 2005. Poté dvouleté odmlce nastoupil v roce 2007 lifestylový magazín *Q*, který udržel své vysílání až dodnes.

##### 5.1.6.4.1 Magazín Q

*Q* magazín je primárně zaměřen na queer kulturu, která je chápána jako svět sexuálních minorit, tedy z dualistického pohledu je protipólem k heterosexuality. *Q* je prozatím stále ještě alternativou lidského způsobu žití. Pořad je však určen nejen všem gayům, lesbám, transgender lidem, ale i všem ostatním, kteří jsou již připrave- ni, nebo chtějí mluvit o sexualitě otevřeně, kteří touží poodhalovat tabu i předsudky

---

<sup>104</sup> HROMADA, Jiří. *Deset let hnutí za rovnoprávnost českých gayů a lesbiček*. [online]. [cit. 2012-02-03] Str. 16. Dostupné z WWW:

<[http://www.stud.cz/index.php?option=com\\_rokdownloads&view=file&Itemid=49&id=47](http://www.stud.cz/index.php?option=com_rokdownloads&view=file&Itemid=49&id=47)>

<sup>105</sup> KOUT, Jan; RUMPEL, Aleš; STRACHOŇ, Martin, (eds). *Reprezentace gayů a leseb v mainstreamových vizuálních médiích*. Brno: Stud. 2006. Str 4.[cit. 2012-4-03] Dostupné z WWW: <[www.fhs.cuni.cz/gender/pdf/mezipatra.pdf](http://www.fhs.cuni.cz/gender/pdf/mezipatra.pdf)>

v mezilidských vztazích nejen v České republice, ale i v různých koutech zeměkoule.

106

Jedná se o první dlouhodobě vysílaný projekt LGBTI minority, který každý úter- ní večer zabírá televizní obrazovku na druhém programu. Jeho obliba má hyperbolic- ký charakter, stejně jako počet sledovanosti různorodých diváků.

Magazín mimo jiné mapuje všechny významné GLBT akce v České republice, sám organizuje a natáčí diskuze a polemiky odborníků na GLB tematiku. Q nabízí i portréty známých queer a gender osob a aktivistů, spolupracuje s festivaly i webo- vými projekty, zpracovává informace o dění v queer kultuře nejen v České republice. Poskytuje divákům pohled queer komunity na majoritu a též majority na queer ko- munitu. Snaží se diskutabilně zpracovat aktuální problémy queer minority jako je adopce, AIDS či diskriminace, vysvětluje základní pojmy sexuality, genderu a vztahů, a také přináší reportáže z celého světa. Magazín Q je zařazován k nejlepším projek- tům České televize.<sup>107</sup>

## VI. Sémiotická analýza pořadu Q

### 6.1 Metoda sémiotické analýzy

Sémiotická analýza vychází ze sémiotiky, což je věda zabývající se znakovými systémy a zároveň metoda užívaná mnoha jinými vědami.<sup>108</sup> Sémiotika je opěrným kamenem sémiotické analýzy, která slouží ke zkoumání obsahu mediálních sdělení. V sedmdesátých letech dvacátého století se z klasické sémiotiky vyvinul nový směr, nazývaný sociální sémiotika. Sociální sémiotika využívá poznatky klasické sémiotiky,

---

<sup>106</sup> Co je Q? [online] 2012 [cit. 2012-04-03] Dostupné z WWW:

<<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10121061347-q/1885-co-je-q/>>

<sup>107</sup> Historie magazínu Q. [online] 2012 [cit. 2012-04-03] Dostupné z WWW:

<<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10121061347-q/1885-co-je-q/>>

<sup>108</sup> DOUBRAVOVÁ, Jarmila. *Sémiotika v teorii a praxi*. Vydavatelství Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-493-9. Úvod.



ale tvorbu významů chápe jako výsledek sociálních procesů. A právě tvorbou významů jako výsledkem sociálních procesů se budu zabývat. <sup>109</sup>

Sémiotická analýza: <sup>110</sup>

- Představuje typ kvalitativní analýzy vhodné pro zkoumání významu obsahů mediálních sdělení.
- Sleduje významy textů na několika rovinách označování.
- Je využitelná pro zkoumání lingvistických, vizuálních i auditivních sdělení.
- Analyzuje prvky, ze kterých je sdělení složeno, a pomáhá odpovědět na otázku, jaký význam mohou mít tyto prvky.
- Sémiotická analýza vychází z předpokladu, že veškerá komunikace – včetně informací, které nabízejí média - je založena na výměně znaků. A znaky se vyskytují v každé komunikaci v podobě slovní, verbální či vizuální.
- Jejím cílem je vyložit text s ohledem na kulturní, politické, historické či společenské tradice a okolnosti.
- Zkušenosti a znalosti výzkumníka jsou při užití sémiotické analýzy rozhodující.
- Výzkumný vzorek je obvykle menší, vybrán s určitým záměrem.

Dalšími podstatnými termíny je denotace a konotace.

- Denotace je první doslovný význam, který znakům přisuzujeme, popisuje vztah mezi označujícím a označovaným.
- V konotaci jde o druhotný význam, asociační, který si sami se znaky spojujeme. Jednoduše řečeno se jedná o skryté významy. <sup>111</sup>

---

<sup>109</sup> TRAMPOTA, Tomáš; VOJTĚCHOVSKÁ, Martina. *Metody výzkumu médií*. Vydání první. Praha. Portál, 2012. ISBN 978-80-7367-683-4. Str. 117- 118.

<sup>110</sup> Tamtéž, str. 117.

<sup>111</sup> TRAMPOTA, Tomáš; VOJTĚCHOVSKÁ, Martina. *Metody výzkumu médií*. Vydání první. Praha. Portál, 2012. ISBN 978-80-7367-683-4. Str. 128.

## 6.2 Magazín Q sémiotické analýze

### 6.2.1 Historie magazínu Q

- Vysílá se už 4. rokem a má za sebou téměř 200 tematických pokračování.
- V realizačním týmu jsou v drtivé většině gayové a lesby.
- Pravidelně spolupracuje s téměř třicítkou GLB osobností.
- Spolupracuje s festivaly i webovými projekty (partnerem Mezipater, spolupracuje s Jedním světem, eLnadruhou, Queer Eye, klubem Friends).
- Mapuje všechny významné GLBT akce v ČR.
- Magazín organizuje a natáčí diskuze odborníků i laiků na GLB tematiku.
- Portrétoval většinu významnějších gayů, leseb a queer a gender aktivistů v ČR.
- Vyhledává a zprostředkovává informace o dění v kultuře se speciálním zaměřením na queer tematiku.
- Nabízí náhled do queer komunity, i pohled queer komunity majoritě; diskutuje všechny aktuální problémy queer minority (AIDS, adopce, registrované partnerství, diskriminace), nabízí prostor k polemice o konfrontačních, kontroverzních tématech (např.: queer a náboženství, sexuální odchylky, tabu v moderní společnosti).
- Vysvětluje a identifikuje základní pojmy a problémy z oblasti genderu, sexuality, vztahů.
- Pravidelně přináší reportáže z celého světa s přihlédnutím na proslulé gay lokality i místa, kde je naopak queer hnutí ostrakizováno.
- Byl zařazen mezi patnáct nejvlivnějších gay osobností a projektů v ČR.
- V roce 2009 byl zařazen mezi pěti nejlepšími projekty České televize.<sup>112</sup>

### 6.2.2 Hypotézy

- Určím cílovou skupinu, pro kterou je magazín produkován
- Zaměřím se na žánrovou vyhraněnost (tedy proč právě televizní pořad)

---

<sup>112</sup> Historie magazínu Q. [online] 2012 [cit. 2012-15-03] Dostupné z WWW:<<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10121061347-q/3995-historie-magazinu-q/>>

- Budu zkoumat charakter pořadu a které faktory jej tvoří
- Nermalou pozornost věnuji i struktuře pořadu
- Zmapuji jazykové stránky pořadu
- Zvážím, které potenciály změn přináší pořad pro společnost
- Posoudím, jaký význam má pořad pro queer komunitu
- Posoudím, jaký význam má pořad pro heterovětšinu

### 6.2.3 Cílová skupina

Jak již bylo řečeno, pořad Q je však určen nejen všem gayům, lesbám, transgender lidem, ale i všem ostatním, kteří jsou již připraveni, nebo chtějí mluvit o sexualitě otevřeně, kteří touží poodhalovat tabu i předsudky v mezilidských vztazích nejen v České republice, ale i v různých koutech zeměkoule.<sup>113</sup> A i sám pořad produkuje mnoho témat, které se týkají většiny. Tím také ukazuje, že není možné ani správné takto oddělovat menšinu od většiny, protože svět je společný. A pouze pokud nalezneme řešení spojující zájmy různých okruhů lidí, může tento celek být funkční. Queer už nejsou a nehodlají být marginalizovaná promiskuitní vrstva, která buduje pouze svůj underworld.

### 6.2.4 Žánrovost

Televizní zpracování pořadů má výrazně kladné postavení zejména v ovlivňování publika. Díky výrazné vizuální stránce se dostává více pod povrch emočního citění diváků. Televizní přenos vzbuzuje daleko větší věrohodnost, protože se informace sdělují prostřednictvím lidí, jejíž vzezření je nám na obrazovce odhaleno, a tudíž exaktně na diváky působí jakási karma osob snímaných televizní obrazovkou. Rozhovory jsou natáčeny v odlišných prostředích, v kavárnách, zákulisích, přímo na kulturních akcích, přímo na ulici či kabinetech různých akademických pracovníků, kteří se vyjadřují k tématu. Kompozičně zajímavé byly rozhodně rozhovory význam-

---

<sup>113</sup> Co je Q? [online] 2012 [cit. 2012-04-03] Dostupné z WWW: <<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10121061347-q/1885-co-je-q/>>

ných queer osobností, v díle magazínu Q, s názvem Rekapitulace 2011.<sup>114</sup> Dotázání odpovídali na otázky, zatímco za nimi byla téměř celá plocha tvořena zrcadlem. Může to mít spousty významů, jako například, že queer osobnosti ani subkultura nemají co schovávat. Jejich taktiky, snahy a úspěchy jsou čestné, tudíž se nemusí bát ostrých pohledů a zkoumání ostatních. Také, že jejich osobnosti jsou „vyoutované“, tudíž jsou smířeni sami se sebou, a v zrcadle se vidí v pravém odrazu své osobnosti.

Zobrazeny jsou situace, o kterých jsme mysleli, že se nás netýkají, ale nyní na vlastní oči vidíme, že se dějí v našem okolí. Takováto témata jsou brána z různých pohledů, netabuizována, což přináší nový druh smýšlení. Jinakost je tím ukázána v dobrém světle, jinakost, které se nemusíme již obávat. Získáváme nový názor, že právě lidé, kteří chtějí žít jinak, pouze prahnou po akceptaci okolí, touží dále žít svůj život s důstojností a respektem, a nikoliv, jak tomu bylo v dobách minulých (např. komunistický režim ve 20. století), se netouží vměšovat do způsobu žití jiných lidí a ovlivňovat jejich osudy. Ačkoliv magazín trvá pouze 26 minut, aktuální témata jsou zde probrána v celé své komplexnosti.

#### 6.2.5 Charakter magazínu

Jak již bylo výše popsáno, Q se skládá z řady jak tuzemských, tak zahraničních reportáží o tématech, které se nám mohou zdát v kontextu sexuální orientaci nezaměřené, ale posléze je do tématu zakomponováno, jak ovlivňuje queer subkulturu. Z povahy těchto reportáží lze vyvodit zásadní charakter celého magazínu. Naprosto primárním znakem pořadů je vzdělávací charakter. Jedná se teleinformace, které lidem ukazují, jaký je život v jiných kulturách a které historické a společenské změny přispěly k těmto různorodostem. Tudíž průměrný občan, který sedí před televizní obrazovkou, může zjistit autentickými rozhovory i otevřenými reportážemi z jiných koutů světa, že jeho subjektivní realita je relativní, a získá jakýsi nadhled. Právě protože může vidět převážně kladný vzor u jiné kultury, nemusí se už tolik bát o osud své vlastní, což vede ke změně názoru na danou problematiku. Nicméně Česká republika

---

<sup>114</sup> Q. Rekapitulace 2011. Česká televize, 17. 1. 2011. [cit. 2012-03-18] Dostupné z WWW: <<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10121061347-q/212562210900001/>>

je zemí, kde se stále dohánějí postkomunistické deficity, avšak pořad tohoto druhu zde rozhodně chyběl.

### 6.2.6 Jazyk pořadu

Při analýze jazykové stránky bych se zejména zaměřila na jazyk a intonaci. Jako základní jazykový prostředek je použita spisovná čeština. Dle speciální vyhraněnosti pořadu je zde výrazná odborná terminologie, která je divákům vysvětlena, a následně sémanticky ukázána v praxi. I v rozhovorech s lidmi z nejrůznějších společenských vrstev je zachována alespoň hovorová čeština.

Avšak v oblasti, která se týká intonace, můžeme spatřit zajímavé variace. Tedy co se týče informování, shrnování nějaké problematiky, genderových či společenských stereotypů, je závěr vyřčen poněkud nadnesenou, ironickou intonací, aby byla zvýrazněna samotná fádnost a bezvýznamnost tohoto výroku. Díky reportáži je totiž jasné, že tato společenská dogmata naprosto postrádají logických faktů a tudíž je výsměch takovýmto závěrům na místě. Jako příklad bych uvedla důkladnou reportáž o výchově dětí homosexuálními rodiči, z které vyplývá, že děti se mají opravdu velmi dobře. V závěru je oním ironickým hlasem moderátora řečeno, že homosexuálové prostě nemůžou být dobrými rodiči, už jen proto, že je to společenská pravda. <sup>115</sup>

### 6.2.7 Struktura pořadu

Některé díly jsou monotematicky zaměřené, v dalších magazínech jsou různé části pořadu odlišeny bílým nápisem, který kategorizuje oblast zkoumání, která bude následovat. Jeden díl magazínu trvá 26 minut. Z dílů odvysílaných v roce 2012, šlo o následující rozdělení:

- Úvodník

Úvodník je samozřejmě důležitou součástí celého magazínu. Je jakýmsi prvním dojmem, který na nás následující pořad udělá, obeznámí nás, jakou problematikou se

---

<sup>115</sup> Q. Boží adopce. Česká televize 11. 1. 2011 [cit. 2012-11-03] Dostupné z WWW:<<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10121061347-q/211562210900033/>>

bude zaobírat. Q úvodník je složen ze statických vizuálních záběrů, tedy slideshow, které jsou technicky upraveny. Statické ztvárnění úvodníku, neboli slideshow, kde jediným hybatelem obrazu je animované, létající, avšak skryté oko. To lze chápat jako okolní svět, který stále ještě není připraven, bez emocí, pochopit lidskou různorodost. Slideshow, tedy obrazové ztvárnění, může mít své příčiny v tom, že queer stále ještě nejsou samozřejmými a obvyklými hybateli okolního dění. Stále stojí a musí nechat malé animované oko, jestli se rozhodne, zda nahlédne právě do jejich dveří a ukáže tento obraz společnosti.

Statické obrazy až detailně vyjevují situace, které pro naši společnost jsou zatím tabuizované, nepřijdou většině normální. Tyto záběry označují skutečnosti, se kterými nejsme ztotožněni, např. starý heterosexuální pár ve vaně – může působit oplzle, nedůstojně, neboť dle společenských stereotypů staří lidé nemají sexualitu, v nejčastějších případech ani nesdílí stejné lože, natož, aby spolu za doprovodu alkoholu, holdovali horkým koupelím.

Na začátku úvodníku vidíme červenou chodbu plnou dveří, a do těchto dveří se následně nahlédne. Na záběrech v různých dveřích můžeme spatřit dvě homosexuální ženy vychovávající dítě; dva homosexuální muže při domácích pracích; maskulinní ženu, s krátkými vlasy a kožené bundě sedící na motorce; onen již zmíněný starý heterosexuální pár, oddávající se společné koupeli ve vaně se sklenkou šampaňského. Na závěr se opět vracíme do červené chodby. Tato chodba je metonymií pro svět, který má nesčetné množství kategorií (dveří), které je třeba otevírat. Úvod trvá 22 sekund.

- **Portrét**

V této části pořadu se jedná se o uvedení nepříliš známé osoby, jejíž dílo či činnost byly nějakým způsobem pro queer komunitu význačné. Portrét osoby je samozřejmě závislý na dostupných informacích a množství děl, které osoba vyprodukovala. Portrét může být tematicky propojen s částí Art, pokud se například jedná o dílo, jež bylo na námět portrétovaného předělané. Portrét se uvádí v první polovině pořadu a může čítat 10 až 15 minut.

- **Fenomén**

V této části se jedná o portréty mediálně velmi známých osobností, znalost těchto lidí se jeví jako samozřejmost, tudíž se jedná o fenomén. Fenomény jsou samozřejmě spo-

jobány s queer kulturou. Takovýmto fenoménem lze označit například zpěváka skupiny Queen, Freddieho Mercuryho. Část fenomén má stopáž po deset minut a uvádí se v druhé polovině pořadu, tedy za hlavním tématem. Jeho smysl je čistě doplňovací (např. Známa osobnost souvisí s hlavním tématem tohoto dílu) či se může jednat o datovou shodu (např. Tento týden uplynulo 60 let od smrti zpěváka Freddieho Mercuryho)

- Report

Tímto pojmem lze rozumět zprávu, kterou nás report zasvěcuje do možností queer zábavy, do které lze zařadit české queer kluby, taneční akce a párty. Součástí reportu je rozhovor s majitelem či organizátorem akce, který detailně popisuje, z jakých částí se akce skládá, uvede její speciality, alternativy a samozřejmě jako propagátor, vyzdvihne její klady. Report se vyskytuje pouze v některých dílech magazínu, převážně dle současné nabídky, která je nová či má kladné reference, a stopáž čítá zhruba 10 minut a vyskytuje se buď jako poslední či předposlední část pořadu.

- Téma

Téma pojednává o aktuální problematice, pevně ukotvených stereotypech, neprobádaných vodách, a na základě reportáže či rozhovoru odkrývá fakta o tomto tématu. Téma je časové diferenciovanou záležitostí, záleží na tom, jestli se jedná o monotematický či polytematický pořad. V případě polytematického rozdělení pořadu téma nezabere více než 15 minut.

- Art

Art, tedy úsek pořadu, který se vyskytuje na konci celého magazínu, zviditelňuje kulturní akce, divadla, koncerty, kluby, festivaly, které se již konají či budou v blízké době probíhat. Stopáž oddílu Art se pohybuje kolem pěti minut.

## 6.2.8 Potenciály změn

Jak již bylo řečeno, queer osvobozuje od tradičního vnímání identit a s tím spojených stereotypů. Hlavním cílem queer, jak nám bylo oznámeno z reportáže v magazínu Q, je boj za lepší svět. <sup>116</sup>

Současná postmoderní doba už začíná vnímat člověka jako jedince. Jedince, který je originální svými odlišnostmi, a pokud ona diferenciací není protizákonná, společnost se má naučit ji brát jako svébytnou součást. Toto úspěšné začleňování vidíme například v západních evropských civilizacích, ovšem co se týče území České republiky, situace je komplikovanější. A právě v jednom z dílů magazínu zazněl názor, že příčiny české antitolerance jsou spjaty s minulým režimem. Jedná se o takzvaný posttotalitní syndrom, který spojuje v lidech aroganci a mindráky. <sup>117</sup> A jak je tedy možné, aby nevyrovnaní lidé mohli rozhodovat o osudech a právech ostatních?

### 6.2.8.1 Význam pro queer komunitu

Názory na prostředky, kterými putují queer ke zrovnoprávnění jsou samozřejmě i z úst členů menšiny a komunity odlišné. <sup>118</sup> Nicméně z obecného hlediska jsou jejich zásluhy nepřehlédnutelné. Ať už se jedná o aktivního člena či nikoliv, ony klady a celkové uvolnění, které doba posledních pár let přináší, jsou nepopíratelné. Myslím, že queer přesáhli oblast úspěchu, jejíž účinek plynul pouze pro samotnou komunitu, avšak důsledky ovlivňují utlačené svobody i lidí, kteří nejsou odlišeni pouze sexuální orientací. Roste společenská akceptace odlišnosti.

---

<sup>116</sup> Q. *Izrael: Černé prádlo*. Česká televize 6. 3. 2012.. Česká televize. TV. [cit. 2012-11-03] Dostupné z WWW:<<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10121061347-q/211562210900020/>>

<sup>117</sup> Q. *Korekce*. Česká televize 31. 1. 2012. [cit. 2012-11-03] Dostupné z WWW:<<https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10121061347-q/212562210900003/>>

<sup>118</sup> Viz. Má příloha č. 1, 2.



#### 6.2.8.2 Význam pro heterovětšinu

Magazín probírá témata, která jsou většinové povahy. Tím odkazuje na společenské změny a směry, kde by se všichni měli posouvat, či tyto změny alespoň začít brát na vědomí. Queer hnutí tedy v závěru, ať už vědomě či nevlastní vinou, neplní úlohy pouze egocentricky zaměřených cílů pro komunitu.

## VII. Závěr

Bakalářská práce měla za cíl zmapovat a rozebrat příčiny a druhy realizace, které vedly k úspěšné queer emancipaci. V první řadě šlo o seznámení s pojmem, který teoreticky pokrývá praktickou problematiku termínu sociologie sexualit. Objasnili jsme si cesty, jakými se sexualita jako pojem vyvíjela, kdo byl odpovědný za její usměrňování a tudíž i jaký zvolil typ realizace.

V další podstatné sekci bakalářská práce s názvem medializace, šlo o historický vývoj, v pozdější době možno již nazvat mediálních cest, jsem analyzovala konkrétní příčiny jako snahy homosexuálních hnutí a mediálních prostředků jako rádio, televize a zejména internet. Z analýz vyplynulo, že v přenosovém modelu komunikace, kterým je myšleno období po roce 1989, byl vznik homosexuálních hnutí velmi podstatný. Vznikly zaměřené organizace, které se kategorizovaly pro různé odvětví - práce s legislativní úrovní v České republice. Tyto dlouholeté snahy vyplynuly v roce 2006, kdy bylo uzákoněno registrované partnerství. Televizní a internetová historie v souvislosti s queer prezentací se pyšní odlišným vývojem a celkovým pojetím prvku. V České republice je veřejnoprávní Česká televize, která se postarala o postupné pronikání homosexuálního a později i transsexuálního tématu do struktur naší společnosti a i umělecké kultury. V současné době již existuje mnoho queer tvůrců, kteří se queer tématem zabývají jako primární součástí své umělecké tvorby. Nejvýznamnějším prvkem v úspěšné queer akceptaci, nejvýrazněji zhruba v posledních pěti letech, je zajisté internet. Internet shromažďuje informace nejrůznějšího charakteru, který je často volně k prostudování. Nevýhodou internetu je samozřejmě, že pro vyhledání jakékoliv informace je zapotřebí klíčového slova a informace jsou jistým způsobem roztroušeny. Nicméně v současnosti se však queer stává fenoménem, který má sofistikované stránky s většinou podstatných informací. A v neposlední řadě bych zmínila globalizaci a rozvoj genderového diskurzu jako vliv na názory české společnosti. Jedná se složitý proces přechodu od stereotypního dogmatického života typického, komunistického občana ke snaze stát se humánním a tolerantním člověkem, který respektuje lidské variace. S tím souvisí i rozvoj genderového diskurzu, který staví člověka

do „správné“ role akceptujícího člověka, který boří stereotypní genderová tabu, a vytváří společnost v naprosto novém složení.

V poslední části mé bakalářské práce jsem svou pozornost upřela na jediný televizní queer pořad, vysílaný Českou televizí, magazín Q. Pomocí sémiotické analýzy jsem rozebrala jeho strukturu, charakter, jazyk, žánrovost a subjektivně jsem odpověděla na otázky, co tento magazín znamená jak pro samotné Queer, tak pro heterovětšinu. Lehce a zároveň s notnou dávnou subjektivitou, jsem naznačila, jaký je směr, kterým se nastalá (tedy nejen česká) společnost ubírá, a v kterých ohledech by mohla a měla něco ve svém vnímání nejen sexuálních identit změnit.

## VIII. Resumé

Bachelor work deals with a discussed subject in our society, namely homosexuals, transsexuals and other types of individuals. The mentioned groups of individuals do not satisfy gender stereotypes. The introduction targets the sociology of sexuality, which is discussed in our society. Furthermore it describes a legislative norm for homosexuals and transsexuals in our country. The homosexuals situation is charted in our country also from a historical point of view. Concretization what was primary articles for their successful emancipation. Together with historical part of homosexuals movement is important mass-media. The mass-media like television, radio or the internet information server is very important for successful process emancipation of queer now. Queer has their specific subculture on their own and it is substantial to be respected from heterosexuals society, because they want to live their lives like a full-blown humans. In queer's promotion I was deciding to target to theirs only one television called Magazín Q. For dismount I was using semiotic analysis. The following questions were targeted: the arrival group, language of television, why is television important for queer, why is important for the other society. I was trying to specific character and structure of television. The produce of my analysis was determinative character of television like a significant educational. An educational character is really important for whole society because now it is a time, when we have to understand what is going on in our minds- simply told by we must come out.

## X. Použité zdroje:

### Sekundární literatura:

BERGER, I. Peter; LUCKMANN, Thomas. *Sociální konstrukce reality*. Centrum pro studium demokracie a kultury. Brno. 1999. ISBN 80-85959-46-1.

BLUNDELL, Sue. *Women in Ancient Greece*. Harvard University Press, Cambridge, MA 1999, ISBN 978-0674954731.

BRZEK, Antonín; PONDĚLÍČKOVÁ-MAŠLOVÁ, Jaroslava. *Třetí pohlaví*. Scientia medica. Praha 1992. ISBN 80-85526-03-4.

FAFEJTA, Martin. *Úvod do sociologie pohlaví a sexuality*. Nakladatelství Jan Piskiewicz 2004. ISBN 80-86768-06-6.

FEINBERG, Leslie. *Pohlavní štvanci*. Nakladatelství G plus G, Knižní klub, Praha 2000. ISBN 80-86103-32-3.

FOUCAULT, Michel; *Dějiny sexuality II*. Akcent Vimperk. 84. publikace nakladatelství Herrman & Synové v Praze. 2003. ISBN 80-238-5090-3.

HOFÍREK, Štěpán. *Životní situace transsexuálních lidí v České republice*. Brno, 2006. Bakalářská práce. Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity, Katedra sociální politiky a sociální práce. Vedoucí bakalářské práce Pavel Navrátil.

JANOŠOVÁ, Pavlína. *Homosexualita v názorech současné společnosti*. Nakladatelství Karolinum, Univerzita Karlova v Praze, 2000. ISBN 80-7184-954-5.

JIRÁK, J; KÖPPLOVÁ, B. *Média a společnost*, Portál, s. r. o. Praha 2003, 2007. ISBN 978-80-7367287-4.

LENDEROVÁ, Milena; JIRÁNEK, Tomáš; MACKOVÁ, Marie. *Z dějin české každodennosti*. Univerzita Karlova v Praze, Nakladatelství Karolinum. 2011. ISBN 978-80-246-1683-4.

LIPPA, Richard A. *Pohlaví: příroda a výchova*. Praha, Academia, 2009. ISBN 978-80-200-1719-2.

McQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. Nakladatelství Portál. 2009. ISBN 978-80-7367-574-5.

PETRBOK, Václav (ed.). *Sex a tabu v české kultuře 19. století. Kapitola Sex a tabu*. MACURA, Vladimír. Academia, Nakladatelství AV ČR, vydání 1. 1999. ISBN 80-200-0685-0.

PROCHÁZKA, Ivo. *Coming out, průvodce obdobím nejistoty, kdy kluci a holky hledají sami sebe*. Brno: STUD Brno; 2002.

SPARGO, Tamsin. *Foucault a teorie podivného*. První vydání. Praha: Triton. ISBN 80-7254-210-9

VAN DEN AARDWEG, Gerard J. M. *Terapie homosexuality*. První vydání. Nakladatelství Iguatius Press, Hnutí Pro život ČR. 2003. ISBN 80-239-1403-0.

VODÁKOVÁ, Alena; VODÁKOVÁ, Olga. (eds): *Rod ženský*. Slon, Praha 2003. ISBN 80-86429-18-0,

WITT, L. a kol. *Out in All Directions: Almanac of Gay and Lesbian America*. New York, Warner Books. 1995. ISBN 9780446518222.

## Internetové zdroje:

Blízko do pohody. [online] [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW:

<<http://www.bedepe.cz/>>

ČESKO. Občanský zákoník. Zákon č. 40/ 1964 sbírky dědění. § 473 a násl. Dostupné z WWW:<<http://www.zakonycr.cz/seznamy/040-1964-sb-obcansky-zakonik.html>>

Divadlo bez zábran. [online] [cit. 2012-03-03] Dostupné

z WWW:<<http://www.dbz.cz/>>

*Family reunion*, STUD Brno, 2005. Dostupné z WWW:

<<http://www.glpartnerstvi.cz/family-reunion/>>

Gales [online] [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW:<<http://www.gales.wz.cz/>>

Gate [online] [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW:<<http://www.gejt.cz/>>

*Gay a lesbická liga, ve spolupráci s Poradnou pro občanství*, občanská a lidská práva v září 2006. ISBN 80-239-7821-7.

Gay a lesbické partnerství [online] © 2003-2012 [cit. 2012-15-02] *Široká vědecko – odborná shoda na výchově dětí stejnopohlavními páry*. Dostupné z WWW:

<<http://www.glpartnerstvi.cz/rodicovstvi/siroka-vedecko-odborna-shoda-na-vychove-deti-stejnopohlavnimi-pary.html>>

Gaysport [online] [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW:<<http://www.gaysport.cz/>>

GL partnerství. [online] © 2003-2012. *Zákon o registrovaném partnerství*.

Dostupné z WWW: < <http://www.glpartnerstvi.cz/zakon-o-registrovanem-partnerstvi/>>

HROMADA, Jiří. *Deset let hnutí za rovnoprávnost českých gayů a lesbiček*.

Dostupné z WWW:

<[http://www.stud.cz/index.php?option=com\\_rokdownloads&view=file&Itemid=49&id=47](http://www.stud.cz/index.php?option=com_rokdownloads&view=file&Itemid=49&id=47)>

In ABC feminismus. Nesehnutí. Brno. 2004. Dostupné z WWW:

<<http://www.fhs.cuni.cz/gender/pdf/rodice.pdf>>

KLAUS, Václav. Prezident republiky Václav Klaus vetoval zákon o registrovaném partnerství. [online] 2006 Dostupné z WWW:<<http://www.klaus.cz/clanky/47>>

Logos [online] [cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW:<<http://logos-brno.stud.cz/>>

M – klub Lambda [online][cit. 2012-03-03] Dostupné z WWW:

<<http://m.klub.lambda.sweb.cz/>>

Perfidní divadlo. [online] [cit. 2012-03-03] Dostupné

z WWW:<<http://perfidnidivadlo.cz/>>

Pracovní skupina pro otázky sexuálních menšin ministryně pro lidská práva a národnostní menšiny Džamily Stehlíkové. *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR*. Praha: Úřad vlády ČR, 2007. ISBN 978-80-87041-33-8.

Dostupné z WWW:<[http://www.poradna-prava.cz/folder05/analyza\\_final.pdf](http://www.poradna-prava.cz/folder05/analyza_final.pdf)>

SOCIOWEB [online] 2007 [cit. 2012-04-03] *Nová hnutí a tvorba identity*. Dostupné

z WWW:< <http://www.socioweb.cz/index.php?disp=teorie&shw=300&lst=106>>

STUD [online] © 2003-2012. Dostupné z WWW: <http://www.stud.cz>.

## Filmové zdroje:

Velvet goldmine [film]. Directed by Todd Haynes. UK, USA:Miramax films, 1998.



## Pořadové zdroje:

Q. Boží adopce. Česká televize 11. 1. 2011 [cit. 2012-11-03] Dostupné z WWW:  
<<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10121061347-q/211562210900033/>>

Q. Korekce. Česká televize 31. 1. 2012. [cit. 2012-11-03] Dostupné z WWW:  
<https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10121061347-q/212562210900003/>>

## **XI. Příloha č. 1, Rozhovor s homosexuální ženou, 22 let.**

### **Co si myslíš o registrovaném partnerství? Jsi pro? Co ale nevýhody, které má registrované partnerství oproti manželství? Myslíš, že by mělo mít naprosto stejná práva a povinnosti?**

Abych řekla pravdu, moc o tom nevím, co to přináší, výhody i nevýhody i když jsem párkrát v zamilovanosti řekla nějaký holce, jestli si mě zaregistruje (mimořádně ten název zní fakt hrozně). Asi takhle: Pokud jde o svazek, který nám pomůže uplatňovat naše rodinná práva (jde především o děti a o to, být kontaktní osobou, kdyby se s druhým cokoli stalo) a mít možnost budovat společný majetek, jsem rozhodně pro. Když na to dojde, žijeme v soužití jako kdokoli jiný se vším všudy a měli bychom mít z právního hlediska úplně stejné možnosti. Druhá věc je pohled morálky. Svatba je veselá záležitost pro normální lidi, evokuje nám sešlost rodiny, veselici, „ženichu polibte nevěstu – mlask – ááá to je dojemný“, plačící maminky, které mají potřebu to všem svým známým sdělit a pomáhat s organizací, ale jak je to u registrace? Jsem naprosto přesvědčená, že většina rodičů, sourozenců a celkově blízké rodiny se s naší homosexualitou vnitřně nikdy nesmíří i když se po čase budou tvářit, že to je v pohodě a snažit se nás tolerovat. Často doufají, že se to nakonec změní – zheterosexualizujeme, nebo že přijmem svou společenskou povinnost a na oko budeme dělat, že jsme prostě sami nebo si snad dokonce vezmeme někoho opačného pohlaví. Někomu by se taky mohlo zdát, že je bezohledné vystavit svou rodinu a blízké obřadu, který považují za naprosto absurdní a nepochopitelný, ale jsou tím vystaveni tváří v tvář definitivní pravdě, hodné maminky už se nemusí bát, co s námi jednou bude, mají to před sebou. Společnost si ráda potrpí na formality a toto je jediná cesta jak ji naučit formálně přijmout i nás. Pamatuju si na jeden díl seriálu Friends, kde se bývalá manželka Rosse registrovala se svou holkou a Ross tam řešil, jestli jako kněz řekne „Prohlašuji vás za ženu a ženu“. Svatba je obecně chápána asi jako formální naplnění ženské a mužské role v životě a ve společnosti, pro naši a pár dalších generací to nebude asi nic příjemného, není to nic, o čem by vaše rodina ráda mluvila, mnozí nejspíš budou volit tajné obřady, kde budou max. svědci, ale čím víc bude odvážlivců, tím dřív se registrace stane méně divným aktem nebo dokonce normálním jako všechno, co se opakuje.

## **Co si myslíš o mediální cestě, jakou queer jdou za účelem naprostého zrovnoprávnění?**

Nesleduju to, ale určitě by se mělo zasahovat do podvědomí veřejnosti, aby i rodiny, které takové „neštěstí“ ještě nepotkalo, byly případně připraveny, protože jak já říkám, homosexualita stejně jako rakovina tiká v každé rodině. Zrovnoprávnění je na místě i my musíme nějakým způsobem fungovat v každodenním životě, někdy je to obtížné, třeba v práci. Když se můj vedoucí po dost dlouhé době dozvěděl, jaká jsem, ptal se prý ostatních, jestli vědí, že jsem chlap. Je pravda, že je tu spousta rozdílů a moje role ženy není typická jako u ostatních, projevuje se to např. v tom, jaké přátelství jsem schopná navazovat s muži, velmi otevřené, máme mnoho společných postřehů ohledně svých partnerek (což dokazuje, že i ta má je skutečná žena stejně ta jeho heterosexuální), přesto ale nechci, aby mě brali jako jednoho z nich, jsou chvíle, kdy musí respektovat, že jsem žena. Řekla bych, že mě berou jako sestru, kterou můžou plácnout po zadku, a ona se před nimi nezačne nakrucovat. Větší bariéry jsou tu s hetero ženami, které jsou navyklé tomu, že jsou uháněny a myslí si, že v tomto směru zaujmu stanovisko chlapa, budu se za nimi otáčet, budu na ně myslet. Modelovou situací je dámská šatna, to je asi dost nepříjemné pro většinu leseb, je to i jeden ze základních znaků, jak poznat, že jsme opravdu homosexuální, že se tam cítíme špatně, já většinou koukám do země a hodně spěchám. Je tu obava, že si další ženy v šatně budou myslet, že se na ně dívám, když nejsou oblečené i když to tak není, zájímají mě jen těla žen, které jsou jako já a ani ty bych v šatně neokukovala, protože jsem se tam přišla převlíknout, není to takové, jako když do dámské šatny vsadíte muže. Tím vším chci říct, že když nejsem na chlapy, neznamená to, že opouštím ženské řady, i když nás tyto okolnosti a mnohé další často posunou někam doprostřed, ale práva jsou lidská, nejsou mužská a ženská.

## **Co si vlastně myslíš o heterosexuální většině? Jaký je ten opačný pohled?**

Těžko říct, mám pocit, že lidi u nás se stále bojí mluvit otevřeně o nezvyklých věcech a proto raději dělají, že je nevidí, nepovažuju to za sebestřednost, spíš strach nebo nejistotu a proto to nemůžu mít nikomu za zlé. Přijde mi, že s námi spousta lidí nepočítá, např. v práci neustále poslouchám, jak si najdu ženicha a jak mám svého kluka posadit do lavoru a jestli mu vyplave, tak byl s jinou nebo tak nějak, dále poslouchám,

jak všechno pochopím, až budu mít děti a domácnost, přisuzují mi klasický scénář a já přitom ještě vůbec netuším, jestli budu mít děti a nebo jakým způsobem bych chtěla žít, krom toho, že chci žít hrdě a čestně a vysvětlit jim to nemůžu, protože oni to nechtějí slyšet, spousta lidí už ví, jaká jsem a dělají, že nic neví, nebaví se se mnou o tom a já nevím, jak k nim mám přistupovat, nemůžu být plně sama sebou, když jsem s někým delší dobu chodila a ta holka byla součástí mého každodenního života, nemohla jsem o tom životě mluvit nebo jen hodně neurčitě, vyhýbat se rodově příznačným slovesům a zájmenům a ani to nestačilo, protože jak bylo jasné, že někoho mám nebo jsem řekla, že jsme spolu jeli třeba k moři, už byly otázky „s přítelem?“ a já musela lhát, dělat ze sebe někoho jiného a moc mi to vadilo, proto už sama o ničem takovém nezačínám a nikdo se mě sám ani neptá, protože už všichni víceméně vědí, ale já nevím, jestli ke mně necítí odpor a jestli se se mnou nebaví jen ze slušnosti, proto si držím odstup. V práci je to těžké bavit se o všem narovinu, když s těmi lidmi pak musíme být každý den. Je toho dost, co nás rozděluje s ostatními a nutí spoléhat se jen sami na sebe, ale to není na škodu. Určitě můžou být individuální projevy, které vnáší do společnosti špatné vzorce chování, ale je to spíš vina médií, která využívají toho, že dnes lidé touží po tom, být odlišní a výjimeční (paradoxně jsou si čím dál víc vzájemně podobní) a pod to spadá i jejich sexuální nevyhraněnost, proto se v ideálním hudebním klipu musejí líbat dvě holky, proto když není dost jiných skandálů, prohlásí celebrita, že je bisexuální apod. Jsou to ta samá média, která ukazují, že je nejdůležitější mít drahý hadry, spoustu elektroniky, pořád se debilně usmívat a být prostě cool, je to otázka doby a trendů a to vše je záležitostí většiny, my jsme menšina, takže nás z toho vynechte, máte-li pocit, že vaše děti experimentují se stejným pohlavím po našem vzoru. Zkuste jim třeba lépe vysvětlit, co to znamená milovat se z lásky. Horší je to s homofobními lidmi, k tomu nemá cenu se vyjadřovat, takovým říkám „No kdyby tě to zajímalo, já proti heterákům nic nemám“. Snažím se být co nejlepší člověk bez ohledu na svou orientaci, že jsem lesba, do světa nevykřikuju, ale pokud se s někým spřátelím a oblíbím si ho, je pro mě důležité, aby to věděl a pokud to zkousne, můžeme v přátelství pokračovat.

**Co si myslíš o adopci dětí homosexuály? I kdyby se stala legislativně možnou, bude trvat pár generací, než se změní sociologický pohled. Na děti z queer rodin by bylo stále ještě nahlíženo jako na "děti podivných". Z rozhovorů s queer rodiči (zejména zahraniční páry), jsem vyzorovala jednu věc, a sice že si myslí, že se jejich děti mají daleko lépe než ty ostatní z heterosexuálních rodin, mají větší přísun lásky, možností, péče atd., což může být pravdou, otázkou však zůstává, jestli je to tak dobře.**

Jednopohlavní rodina je i rodina s jedním rodičem, takže mrkni na statistiku rozvodů, pak kolik je samoživitelek, kolik žen si znovu najde partnera po předchozí špatné zkušenosti a za jak dlouho po rozdělení s biologickým otcem. Existují totiž tzv. závitnice - matky, které se zaměří výhradně na děti, na svůj samoživitelský boj proti světu a partnera si najdou znovu až třeba když jsou děti velké, anebo taky vůbec, nevím globálně, jak je to časté, ale já se setkala s hodně takovými a i moje matka sem patří. Kdo častěji opouští rodinu s dětmi? Žena nebo muž? Já to nevím, myslím, že muž, protože nemá mateřský pud (i když ho nemají i některé ženy). Tím vším chci říct, že mužský vzor není tak lehké zajistit i pro spoustu jiných lidí, ale kdo si uvědomuje, jak je to důležité, určitě se pokusí nějakého „strejdu“ najít, já mám dva bráchy, víc se kamarádím s muži než se ženami, kandidáti by tu byli, ale otázkou je, jestli by byl někdo ochotný a vhodný být mužským vzorem pro jedno lesbí mládě. Ale je to jen jeden aspekt z mnoha, které se podílejí na vytváření dobrého výchovného prostředí a záze-  
mí a není o nic víc důležitý než spousta jiných a i přes jeho absenci je možné vychovat dobrého, silného a zdravého člověka, připraveného pro život. Jinak rozhodně nesouhlasím s tím, že děti queer rodičů mají automaticky větší přísun lásky, to je hrozná blbost, chápu, že když se teplouši k něčemu takovému odhodlají, jsou na sebe právem hrdí, ale neměli by to takhle přehánět. Nicméně věřím, že i jejich děti mohou mít krásné dětství a každý má právo se o někoho starat, pokud si myslí, že to zvládne.

## **XII. Příloha č. 2, Rozhovor s homosexuálním mužem, 21 let.**

**Co si myslíš o registrovaném partnerství? Jsi pro? Co ale nevýhody, které má registrované partnerství oproti manželství? Myslíš, že by mělo mít naprosto stejná práva a povinnosti?**

Nejsem v žádném případě pro, je to jen gayům a lesbám předhosená šaškárna, která je má umlčet a navodit pocit, že se s nimi počítá. Homosexuální páry mají mít naprosto stejné právo na manželský svazek jako ty heterosexuální. Český stát a jeho legislativa jsou k pláči, ubohé, omezené a trapné.

**Co si myslíš o mediální cestě, jakou queer jdou za účelem naprostého zrovnoprávnění?**

Je toho spousta: pochody, kampaně. Dnes už to není tak vážné a seriózní. Ve společnosti – hlavně ve větších městech – má homosexuální komunita poměrně stabilní postavení. Takže pochody a festivaly jsou spíše oslavou homosexuality, než nějaké bouření se a násilné protlačování do společnosti.

**Co si vlastně myslíš o heterosexuální většině? Jaký je ten opačný pohled?**

Ten opačný pohled je naprosto stejný jako u běžného rozumného člověka. Nedělám rozdíly podle orientace, ale podle chování, vzdělání a vychování. Už to dávno není tak, že by na nás heterosexuálové ukazovali prstem a nadávali, možná v nějakých středověkých vesnicích nebo u některých hokejistů a hospodských povalečů (to je tatáž pákáž)... A s tou heterosexuální „většinou“ pozor... Hlavně u dívek, každá druhá má za život poměr s jinou dívkou.

**Co si myslíš o adopci dětí homosexuály? I kdyby se stala legislativně možnou, bude trvat pár generací, než se změní sociologický pohled. Na děti z queer rodin by bylo stále ještě nahlíženo jako na "děti podivných". Z rozhovorů s queer rodiči (zejména zahraniční páry), jsem vyzpozorovala jednu věc, a sice že si myslí, že se jejich děti mají daleko lépe než ty ostatní z heterosexuálních rodin, mají větší přísun lásky, možností, péče atd., což může být pravdou, otázkou však zůstává, jestli je to tak dobře.**

Adopci bych povolil, není rozdílů mezi milujícími rodiči. A pár generací je podle mě také přehnaný termín... Maximálně tak generaci našich babiček a dědečků, zbytek je

naprosto v pohodě. A na názory ostatních by nikdo neměl brát zřetel. Jsou tací, co se posmívají malým, obtloustlým, ošklivým nebo třeba chudým. Stejně tak se vždycky ve škole najde blbec, co se bude posmívat dítěti s homosexuálními rodiči. Na to platí jedna účinná věc, zlému posměváčkovi vrazit pořádnou facku, on si to posmívání příště rozmyslí. A když nerozmyslí, tak je to jedno... Co nás nezabije, to nás posílí! A s tou větší péčí a láskou to bývá povětšinou pravda, přece jen je to dítě u homosexuálního páru - dá se říct „vymodlené“ – i když s církví nechce mít nikdo z homosexuálů nic společného, abych byl přesný.